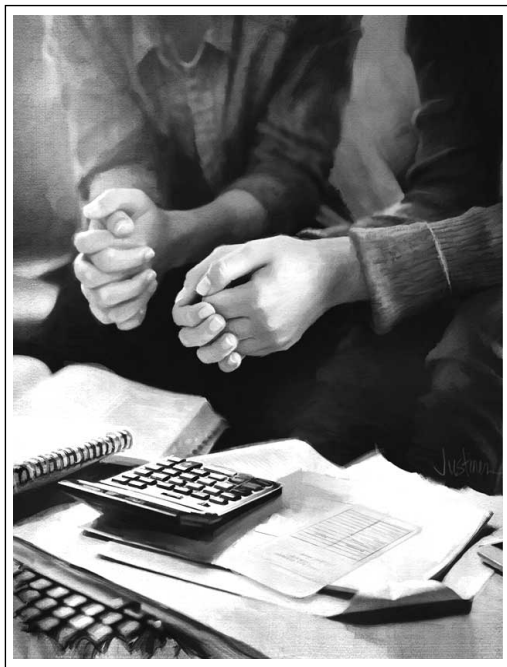

Upravljanje Gospodnjim dobrima *— dok On ne dođe*

G. Edward Reid

Pouke iz Biblije — Priručnik za učitelje
Siječanj, veljača i ožujak 2023.

Sadržaj

1. Dio Božje obitelji
2. Božji Savez s nama
3. Sporazum o davanju desetine
4. Prinosi za Isusa
5. Oslobođanje od dugova
6. Sabiranje blaga na Nebu
7. “Jednomu od ove moje najmanje braće”
8. Planiranje za uspjeh
9. Čuvajte se pohlepe
10. Mudro raspolaganje sredstvima
11. Upraviteljska služba u teškim vremenima
12. Nagrada za vjernost

POUKE IZ BIBLIJE — Priručnik za učitelje — 1/2023.

Nakladnik: ZNACI VREMENA, Prilaz Gjure Deželića 77, 10000 Zagreb, Hrvatska • Odgovorni urednik: Neven Klačmer • Urednik: Mario Šijan • Prijevod: Katarina Grek • Lektura: Marijan Malašić • Korektura: Ljiljana Đidara • Tiskano u uredu nakladnika

www.znaci-vremena.com • www.adventisti.hr

Dio Božje obitelji

PRVI DIO: Opći pregled

“Za važnost obitelji u starom Izraelu dijelom je zaslužna činjenica da je to bilo društvo usmjereno na služenje Bogu.” (T. K. Cheyne i J. Sutherland Black, *Encyclopaedia Biblica*, New York: MacMillan Company, 1903., str. 1498) Svrha je obitelji da služi Bogu. Očev početni plan bio je da stvori veliku obitelj na Zemlji koja bi bila dio nebeske obitelji (Efežanima 3,10-15). Njegov karakter, izražen u srcima i umovima Njegove djece koja nisu pala, trebao se objaviti svakom sljedećem naraštaju (Postanak 1,26-28). Blagoslovi i darovi trebali su se koristiti na slavu Bogu i blagoslov svijetu. Takvi blagoslovi i darovi trebali su pokazati tko je njihov pravi Izvor (Psalam 24,1.2).

U Edenu je Bog osnovao prvi obiteljski posao u povijesti planeta. Ovo “poduzeće” povjereno je Njegovoj djeci, od koje se tražilo da njime upravljaju u skladu s Očevom voljom (Postanak 2,15-17).

Bog je zbog grijeha poslao svojega voljenog Sina da spasi svakog člana obitelji (Ivan 3,16), a danas Bog šalje njih da, otkupljeni i opravdani Njegovom milošću, rade u Njegovo ime. Bog i dalje traži od svoje djece da rade za Njega tako što će djeca vjerno vratiti prihode od Njegovog posla koji im je povjeren (Matej 21,33-41). Bog poziva ovu djecu iz redova onih koji vrše Njegove zapovijedi zato što Ga vole (1. Ivanova 5,3). S darovima koje im je podario, ovi radnici bit će blagoslov u crkvi i u svijetu sve dok Njegovo djelo, u nama i preko nas, ne bude dovršeno (Filipljanima 1,6), i sve dok se ne vratimo u Očev dom kao obitelj (Ivan 14,1-3).

DRUGI DIO: Komentar

Razumijevanje upraviteljske službe u Božjoj obitelji

- A. Titule koje označavaju Očevu vlast.
- B. Sva Božja djeca Njegovi su upravitelji.
- C. Obiteljska sredstva pozajmio nam je Otac.
- D. Obiteljsko bogatstvo nalazi se na Nebu.

Dio A: Titule koje označavaju Očevu vlast

1. Stvoritelj. Kršćanski pojam služenja zasnovan je na vjerovanju da je Bog Stvoritelj svih stvari. Treba priznati da On postoji, da je Stvoritelj i da nagrađuje sve ljude koji Ga traže (Postanak 1,1; Hebrejima 11,1-3,6). Samo kreacionističko gledište prikladno prikazuje pojam i aktivnosti kršćanske upraviteljske službe. Ako je Stvoriteljeva prisutnost u životu više od teorije, vjernikovo tijelo, darovi, bogatstvo i vrijeme bit će upotrijebljeni za službu Stvoritelju. Sve stvari dolaze od Njega i svaki ljudski život Njemu se mora vratiti: "Sve je od njega, po njemu i za njega. Njemu pripada slava zauvijek. Amen."

2. Otac. Otac je ključ biblijskog pojma obitelji. Izraz "očinski dom" (hebr. *bet av*) upućuje na patrijarhalni ustroj, gdje je otac imao punu vlast nad imovinom i obitelji kao njihov čuvar i zaštitnik. Otac je također presuđivao i odlučivao o sudbini članova obitelji. On je bio svećenik, a obitelj i vjera po pravilu su bile blisko povezane (J. E. Maldonado, *Fundamentos bíblico-teológicos da casamento e da familia*, Vicoso, Brasil: Editora Ultimato, 1996., str. 11,12).

Usprkos nesavršenostima patrijarhalnih obitelji, neki važni aspekti ovog odnosa rasvjetljavaju odnos između Boga i Njegove duhovne obitelji (Ponovljeni zakon 14,1; Izreke 3,12).

Kao Otac, Bog je svet. Kao Onaj koji vlada Nebom i Zemljom, On je Kralj. On je čuvar, Sudac i Spasitelj (Matej 6,9-14; vidi i Izaija 33,22). Kao Otac, Bog je sveznajući, svemoćan i pun ljubavi. Stoga možemo imati povjerenja u Njegove odluke. Njegovo vodstvo uvijek je bilo i bit će najbolje. Zbog toga uvijek trebamo vjerno vršiti Božje zapovijedi.

3. Gospodin. Hebrejske riječi *Adonaj* (Gospodin) i *Jahve* prevedene su u grčko-hebrejskoj verziji Staroga zavjeta (Septuaginti) grčkom riječju *Kyrios* koja znači "Gospodin", "Gospodar", "vlasnik svega". Novozavjetni pisci imali su isto viđenje Gospodina. Za njih je riječ "Gospodin" (*Kyrios*), izgovorena u vjeri, označavala priznanje božanstva Oca i Sina (Marko 12,29; 1. Timoteju 6,15; Juda 1,4).

Pavao navodi da Duh Sveti proglašava Isusa Gospodinom (1. Korinćanima 12,3). Samo ljudi koji imaju Duha Svetoga mogu razumjeti tu karakteristiku Isusa Krista. Ključ je u obraćenju i spasenju.

Priznati da je Krist Gospodin izraz je priznanja Njegove vrhovne vlasti kao Stvoritelja, Oca i Gospodina. Ovo mijenja vrijednosti, sklonosti i prioritete u životu.

Dio B: Sva Božja djeca Njegovi su upravitelji

Upravitelj upravlja Božjom imovinom. Gospodin Isus nastavlja svoje djelo spasenja, djelujući (1) kolektivno preko Crkve i (2) pojedinačno preko svakog člana posredovanjem Duha Svetoga.

1. U kolektivnom smislu crkva je Božja obitelj. Crkva je također Njegovo tijelo. Budući da je tako, postojanje crkve značajno je samo onda kada ona vrši zapovijedi Oca i Gospodina, jer je autoritet Oca i Sina jedno. Crkva je čuvar Kristovih darova. Bog poziva crkvu da daje sebe i da služi drugima svojim darovima kao Isus, tako da Gospodara crkve poznaju i obožavaju kao Spasitelja i Gospodina širom svijeta. Crkva treba vjerno služiti jer ju je Gospodin učinio čuvarom materijalnih i duhovnih blagoslova. Ipak, služba crkve ne zamjenjuje odgovornost njezinih članova.

2. Svaki član crkve živi s Kristom i u Kristu, vođen Duhom Svetim. Duh svakog vjernika iznutra pokreće na službu. Odluka da velikodušno i redovno Bogu vraćaju desetinu i darove, duhovna je aktivnost koju svaki vjernik mora pojedinačno iskusiti. Takva je vjernost oblik bogostovlja koji ni molitva ni ostale crkvene aktivnosti ne mogu zamijeniti.

“Ma koliko se molili često i usrdno, Bog nam nikada to neće primiti umjesto desetine. Molitva ne zamjenjuje vraćanje naših dugova Bogu.” (Ellen G. White, *Poruke mladima*, str. 214)

U Starom zavjetu dostojanstvo očevog položaja prenosilo se na sina kojem je otac prenosio čast obavljanja vjerskih funkcija (J. E. Maldonado, *Fundamentos Bíblico-Teológicos da Casamento e da Família*, Brasil: Editora Ultimato, 1996., str. 12). U svojem odnosu prema nama, Gospodin Isus ukazuje nam čast zbog naše vjerne upraviteljske službe u svim područjima našeg života.

Bog je uvijek imao svoje vjerne ljude na Zemlji, a sad ima vas i crkvu — svoju obitelj — da objavljujete Njegovu volju svijetu.

Veliki i veličanstveni zadatak koji je Bog nama povjerio zahtijeva potpunu predaju onoga što imamo i onoga što jesmo. Prema tome, pozvani smo da Kristu i Njegovom djelu potpuno posvetimo materijalna i ostala sredstva kojima raspolažemo.

Dio C: Obiteljska sredstva pozajmica su od Oca

1. Duhovna: Sami po sebi, mi nemamo želju ili moć da budemo vjerni, ali nas milost pokreće da budemo u skladu s Božjom voljom. Isus je dao samog sebe za nas i nije nas ostavio same kad je uzašao na Nebo. Mi i dalje imamo priliku iskusiti Njegovu blizinu i Njegovu moć. On je i dalje s nama po Duhu Svetome. Ako imamo Duha Svetoga, imamo i Krista.

Krist također izliva svoje darove na svoju crkvu preko Duha. Pravo je čudo Božje ljubavi kad pala ljudska bića svoj život i darove nesebično posvete Evanđelju. Bog nam je dao svoje duhovne darove, i mi moramo odgovoriti na Njegovu darežljivost tako što ćemo koristiti i umnožavati ove darove u Gospodnjem djelu.

2. Materijalna: Materijalna dobra isto su tako dar od Boga. U Edenu su naši praroditelji primili prostran i skupocjen posjed, prepun životinja, biljaka i bogatstava (Postanak 2,8-17). Međutim, nisu smjeli jesti plod sa zabranjenog stabla. U samom plodu nije bilo nikakvog otrova zbog kojeg bi on bio zabranjen, već je Bog stavio zabranu na nj da iskuša njihovu vjernost Njemu i Njegovom Zakonu (Postanak 2,15-17).

Želja za plodom koji je Bog zabranio stvorila je neposlušnost i grijeh, koji je doveo do toga da čovječanstvo bude osuđeno na smrtnu kaznu. Danas i mi primamo materijalna dobra, neki od nas više, a neki manje, ali se ispit iz Edena ponavlja u našem životu.

Bog očekuje od svoje djece da budu vjerna u materijalnim dobrima, kako u svojem vlastitom iskustvu ne bismo ponovili želju za plodom koji On zadržava za sebe (Malahija 3,8).

Vjernost i karakter iskušavaju se za vječni život. Jedino djelovanjem Duha Svetoga možemo spoznati Boga kao našeg Stvoritelja, Oca i Gospodina. Ovakvo razumijevanje mijenja naše viđenje svijeta.

Dio D: Obiteljsko blago sabire se na Nebu

Sabiranje blaga na Nebu znači ulaganje u Božje djelo. Nebeska bića uključena su u ovaj rad. Naše nebesko ulaganje zahtijeva od nas da stavimo Božje kraljevstvo na prvo mjesto, iznad svega (Matej 6,33). Nebo vodi brigu o onome što se događa na Zemlji, prije svega u odnosu na Božje djelo otkupljenja. Krist je osobno uključen, promatrajući svako vjerno i velikodušno djelo (Malahija 3,8-19; Matej 2,31-46). Krist je vidio dar siromašne udovice (Marko 12,41-44), a On i danas vidi nas.

TREĆI DIO: Primjena

A. Bog je Stvoritelj, Otac i Gospodin, a mi smo Njegova djeca i upravitelji. Ova zvanja označavaju Njegov autoritet, ali i Njegovu brižnu ljubav i dar spasenja. Mi Mu dugujemo sve što jesmo, što imamo i što očekujemo od vječnosti.

1. Razgovarajte u razredu o razlozima koje imamo za poslušnost Bogu, kao što su vraćanje desetine i darova, ili za rad u crkvi i za pomaganje drugim ljudima.

a. Na koji način strah od nebeskog suda motivira članove vašeg razreda?

b. Kakvu motivaciju pruža zahvalnost Kristu zbog toga što je On naš Stvoritelj i Spasitelj?

c. Na koji nas način motiviraju blagoslovi koje primamo od Boga za svoju vjernost Njemu?

d. Kakvu nam motivaciju pruža radost zbog Božje ljubavi i sudjelovanje u Njegovom djelu?

B. Grijeh nas je okrenuo samima sebi i učinio nas sebičnima. Zbog prvobitnog grijeha izgubili smo iskonsku svetost kojom nas je Bog obdario. Zbog toga moramo dopustiti Bogu da nas obnovi. Njegovo djelo obnavljanja naše pale naravi osposobljava nas i “stvara želju da činimo ono što je njemu po volji” (Filipljanima 2,13 — SHP).

“Ne samo što nas grijeh odvaja od Boga, nego u čovjekovoj duši uništava želju i moć da Ga upozna. Kristovo je poslanje onemogućiti sav taj utjecaj zla. On ima moć oživiti i obnoviti sposobnosti duše obuzete grijehom, oživiti i obnoviti potamnjeni um i izopačenu volju.” (Ellen G. White, *Odgovj*, str. 25)

Zamolite dragovoljce da pročitaju Malahija 3,8; Jakov 2,14-26 i 2. Korinćanima 5,18, 20. Zatim postavite sljedeća pitanja:

1. Kako mogu surađivati s Isusom u svojem duhovnom rastu?
2. Zašto Bog zahtijeva da vjerno vraćam desetinu i darove radi podpiranja Njegovog djela na Zemlji?
3. Što znači da je vjera bez djela mrtva? Kako moja djela otkrivaju moju vjeru?
4. Što je služba pomirenja koju Krist vrši za svoj narod?

Božji Savez s nama

PRVI DIO: Opći pregled

Plan spasenja je savez koji Bog nudi ljudskim bićima. Ugovori su dio ljudskih odnosa, dok je Božji savez s nama u Isusu bio isplaniran od vječnih vremena (1. Petrova 1,18-20) i obećava vječni život onima koji su vjerni do smrti (Otkrivenje 2,10).

Savez sadrži Zakon, bilo da je pisan na kamenu ili u našim srcima (Ponovljeni zakon 9,11; Hebrejima 8,10). Takav božansko-ljudski savez uključuje s naše strane poslušnost Zakonu i Savezu (1. Ivanova 5,3). Neke odredbe ovog Saveza su opširnije, kao zapovijed da služimo jedino Bogu i da Ga ljubimo iznad svega (Ponovljeni zakon 6,5; Matej 22,36,37). Međutim, u Savezu postoje i konkretne zapovijedi, kao što je zapovijed (1) da se odvratimo od idolopoklonstva (Ponovljeni zakon 31,20), (2) da svetkujemo subotu (Izaija 56,6) i (3) zapovijed da poštujemo određene zakone o hrani (Levitski zakonik 11; Izaija 65,1-5; 66,15-18).

Važna je odredba Saveza priznanje da nam Bog daje materijalna dobra, i da zauzvrat traži vjernost u desetini i prinosisima. Osim što su bitni za razvoj odnosa između vjernika i Boga kojem se klanja, vjerno vraćanje desetine i prinosa isto tako služi za potporu Božjem djelu (2. Ljetopisa 31,11.12.20.21; Malahija 3,8-10). Ako to činimo, mi ukazujemo čast Gospodinu svojom imovinom, stavljajući Boga na prvo mjesto (Izreke 3,9). Kada kršimo ovu odredbu, mi kršimo Savez. Takvo kršenje pokazuje da ne priznajemo Božju zaslugu kao Onoga koji daje darove. Tako se svojim odbijanjem udaljavamo od Gospodina i Spasitelja (Malahija 3,7.8). Božja vjernost Savezu je nepokolebljiva (Ponovljeni zakon 4,31), ali mi Mu ne odgovaramo uvijek vjernošću (Jeremija 11,10). Onaj koji nam pruža blago, nudi nam isto tako milost da bismo Ga mogli poslušati, omogućujući istodobno naš poziv i izbor za Kristovo kraljevstvo (2. Petrova 1,10.11; Otkrivenje 2,10).

DRUGI DIO: Komentar

Što je Zakon ili Savez?

Pročitajte poglavlje “Zakon i Savez” u knjizi Ellen G. White *Patrijarsi i proroci*, str. 303—306.

Riječ “savez” (hebr. *berit*) pojavljuje se otprilike 285 puta u Starom zavjetu. U Novom zavjetu za “savez” se upotrebljava grčka riječ *diatheke*. Ova riječ upotrebljavala se za Savez između Boga i Njegovog naroda (Vidi T. K. Cheyne i J. Sutherland Black, *Encyclopaedia Biblica*, str. 928,929). U suvremenom jeziku ta riječ odgovara ugovoru, ali se koristi i za savez i oporuku.

Savez ne mora biti zakon, iako je pravno obvezujuć za obje strane. Prema tome, zakon se može katkada smatrati ugovorom, budući da je to savez zasnovan na zakonu (pravu). Ipak, zakon i savez pojmovno su različiti.

Stoga da bi ugovor postojao, mora postojati zakon koji ga uređuje. Iako je Zakon objavljen na Sinaju, Božji zakon je već postojao jer je vezan za Njegovo ime (Psalam 119,55) i stoga je vječan. Na sličan način, Božji plan da spasi čovječanstvo preko Kristove krvi bio je poznat od postanka svijeta (1. Petrova 1,19.20).

Zbog toga što spasenje počiva na milosti, neki misle da ljudska bića nemaju obveza u okviru ovog Saveza. Međutim, uzajamne obveze su nužne da bi se neki dokument definirao kao ugovor ili savez. Među obvezama nalaze se dobra djela vjere, prema Zakonu zapisanom u srcu (Efežanima 2,8-10; Jeremija 31,31-34).

Zakoni, obećanja i Savez

1. Zakoni: Zakoni su jednostrane odluke zakonodavca i ne ovise o tome hoće li ih druga strana prihvatiti. Ove zakone objavljuje zakonodavac i moraju se poštovati. Mi ne sudjelujemo u postupku donošenja Božjih zakona koji su dio Božjeg saveza. Ne bi imalo smisla da u nekom ugovoru postoji odredba koju ne treba poštovati. Stoga i Stari i Novi zavjet imaju elemente zakona i poslušnosti (Hebrejima 8,8-13).

2. Obećanje: Poput zakona, i obećanje je jednostrano. Samo Bog može dati obećanje. Vjera u obećanje ovisi o pouzdanosti i mogućnosti onoga koji ga daje. Bog je obećao i spasit će nas jer On ne laže i nikad ne posustaje. Božje obećanje o spasenju milošću preko vjere onima koji prihvaćaju Njegov Savez sigurno je (Hebrejima 6,13-20; 1. Ivanova 2,25).

3. Savez: Savez zahtijeva najmanje dvije osobe (dvostrani ugovor) da bi bio važeći. Savez se razlikuje od zakona ili obećanja po tome što nema saveza bez ugovornih strana. U ovom pogledu ljudska bića odlučuju žele li biti dio Božjeg saveza ili ne žele. Bog nas poziva da uđemo u Njegov Savez vjerom u Krista da bismo imali vječni život (Ivan 3,16).

Značajke Saveza

Sve u Savezu upućuje na vjeru praćenu poslušnošću.

1. Uzajamnost znači da ugovorne strane imaju međusobne dužnosti i prava predviđene ugovorom. Dakle, poslušnost je dio Saveza koji se odnosi na nas (Hebrejima 8,10; Otkrivenje 14,12).

2. Izvršivost znači da odredbe ugovora mogu biti izvršene od strane obiju ugovornih strana. Ne bi imalo smisla da se napravi ugovor s pravilima koja jedna od strana ne može poštovati. Stoga je poštovanje odredbi Saveza činjenje onoga što Bog zahtijeva svojom milošću, jer milost rađa dobra djela (Efežanima 2,8-10). Ako Bog zahtijeva od nas da držimo subotu ili da vraćamo desetinu i prinose, Božja je zapovijed takva da ljudska bića mogu učiniti ono što je traženo. Bog nikada ne bi tražio ono što je nemoguće, a Njegova milost koja to omogućava dio je Saveza.

3. Uvjetovanost znači da je Savez važeći jedino ako se pridržava. Svatko tko vjeruje i vjeran je bit će spašen (Otkrivenje 2,10) i blagoslovljen (Malahija 3,10-12), jer je ovo dio Saveza. Postoje dodatni i osnovni blagoslovi. grijeh može poremetiti primanje dodatnih blagoslova na ovom svijetu, ali prema ugovoru ne utječe na osnovni blagoslov spasenja ako ostajemo u vjeri.

4. Otkazni uvjeti odnose se na činjenicu da svi ugovori predviđaju otkaz ugovora u određenim situacijama. To isto vrijedi za Božji savez. Zavjetne strane koje ostaju u grijehu mogu ispuniti otkazne uvjete kršeći određene odredbe.

Božji savez uključuje desetinu i prinose

Božji savez obuhvaća sva životna područja. U ovom Savezu Bog obećava da će ljudskim bićima dati snagu da steknu materijalna dobra. Zauzvrat, Bog zahtijeva vjernost Savezu zbog sljedeća tri razloga:

1. Materijalna dobra trebaju nas podsjećati da Bog ispunjava svoj dio Saveza. Bog kaže da Ga se Njegov narod treba sjećati jer je On onaj koji im daje snagu da steknu bogatstvo i zato što su ovi blagoslovi dio Saveza.

Obilje koje Bog pruža svojem narodu potvrda je Saveza između Njega i Njegovog naroda. On stoga naznačuje da Savez uključuje materijalne kao i duhovne elemente (Ponovljeni zakon 8,18). Stoga desetina i darovi pokazuju međusobnu odanost između Boga (koji blagoslivlja) i Njegove djece (koja Ga priznaju, vjeruju u Njega i poslušna su Mu).

S druge strane, vjerno upravljanje našom imovinom podsjeća nas na našu misiju u okviru Saveza spasenja s Kristom: prije svega na to da Bog želi da mi, preko blagoslova izlivenih na nas, objavimo Njegovo ime svim narodima (Malahija 3,12).

2. Vraćanje ili zadržavanje desetine i prinosa naznaka je nečijeg duhovnog odnosa s Bogom. Materijalna sredstva dio su Božjeg saveza s Njegovim narodom. Ova činjenica biva jasna u starozavjetnoj nevjernosti Izraela tijekom razdoblja otpadništva. S druge strane, u vrijeme duhovnog buđenja, vjerno vraćanje desetine i darežljivih prinosa označavali su obnovu Saveza s Bogom (2. Ljetopisa 31,5-10; Nehemija 10,37.38; 12,44; 13,5; Malahija 1,9; 3,7-10).

3. Vjernost u upravljanju materijalnim dobrima način je poštovanja Boga prema Izrekama 3,1-10. Kada detaljno proučimo ovaj ulomak, primjećujemo sljedeće:

a. Riječ “poštuj” (hebr. *kabad*) znači “svetkovati” i “biti darežljiv prema Bogu”.

b. Hebrejska riječ *houn*, “blago” (Izreke 3,9), znači “bogatstvo”, “imućnost”. Ovaj redak nosi jasnu poruku koja vrijedi i danas: vjernost u raspolaganju imovinom donosi čast i slavu Bogu. Ovaj opći savjet dobro je pojašnjen u Pismu, u zakonima koji se odnose na desetine i darove.

c. Prvine (Izreke 3,9), hebrejski *rešit*, znači “prvo, početak, najbolje”. Bogu se ne može ispravno ukazati čast ako Ga stavljamo na drugo mjesto ili ako Mu dajemo ostatke. Gospodar Saveza zahtijeva prioritet kad je u pitanju naše vrijeme i kakvoća onoga što Mu darujemo. Ovaj zahtjev dio je Božjeg saveza s nama.

4. Hebrejska riječ *kol* znači “sve, cijeli, svaki”. “Prirast” je prijevod hebrejske riječi *tevuah*. To znači “proizvod, prihod, dobitak”. Obje riječi zajedno (*kol* i *tevuah*) znače da prirast ne treba biti izuzet od ukazivanja časti Gospodinu, jer je on Gospodar svakog napretka. U skladu s tim, nikakvo umanjenje neće biti prihvaćeno kao opravdanje za nedostatak ukazivanja časti Njemu. Stoga Bog zahtijeva “sva” (*kol*) materijalna dobra koja imamo. (Nema nikakvog opravdanja za zakidanje Boga u bilo kojem aspektu našeg života — treba nam biti čast da ga potpuno posvetimo Njemu.)

“Sva” naša sredstva i prirast imovine trebaju biti podsjetnik na to da je Bog Bog Saveza. On je taj koji nam pruža sve što imamo. Biblija jasno pokazuje da je redovno vraćanje desetine i darova bitan način poštovanja Božjeg saveza.

TREĆI DIO: Primjena

1. Upitajte članove razreda: Kako vaša vjernost ili nevjernost Božjem savezu u pogledu materijalnih dobara utječe na vaš duhovni život? Zašto?

2. Zamolite jednog ili dva člana razreda da pročitaju sljedeće misli koje je zapisala Ellen G. White. Zatim pozovite razred da odgovori na pitanja koja slijede nakon svakog navoda.

“Neka se oni koji su postali nemarni i ravnodušni, i koji zadržavaju svoju desetinu i prinose, sjete da zatvaraju put istini da ne može ići naprijed u daleke krajeve. Zapovjedbno mi je da pozovem Božji narod da iskupi svoju čast redovitim i vjernim davanjem Bogu desetine.” (Ellen G. White, *Savjeti o upraviteljskoj službi*, str. 85)

a. Na koje načine članovi vašeg razreda smatraju da su i dalje “nemarni i ravnodušni” prema Bogu u davanju desetine i darova? Zašto misle da je tako?

b. Razgovarajte s članovima svojeg razreda o tome što znači “zatvarati put” Evandelju time što ne vraćaju desetinu i darove? Kako ovaj nedostatak utječe na ljude koji čekaju na ovu poruku? Ako članovi vašeg razreda misle da su ravnodušni u ovom pogledu, kako to mogu promijeniti?

c. Što članovima vašeg razreda znači izraz “iskupi svoju čast” koji se odnosi na vjerno vraćanje desetine?

“Svaki čovjek trebao bi slobodno, dragovoljno i rado donositi desetinu i prinose u Gospodnju riznicu jer se u takvom postupanju nalazi blagoslov.” (Ellen G. White, *Savjeti o upraviteljskoj službi*, str. 57)

Zamolite članove razreda da iznesu svoja iskustva o tome kako je davanje desetine i darova donijelo sreću ili blagoslov u njihovom životu.

Sporazum o davanju desetine

PRVI DIO: Opći pregled

Mi smo na dvostruki način Božje vlasništvo jer nas je On istodobno stvorio i otkupio (Ivan 1,1.18; 3,16). Sve smo izgubili kad je grijeh došao na ovaj svijet (Postanak 3,17-19). Bog nam je dao priliku da preko Njegovog Saveza povratimo ono što nam je oduzeto. Prihvatanje Saveza uključuje obnovu, razvoj i vraćanje svega što imamo i što jesmo Bogu: našeg vremena, tijela, talenata i imovine.

Bog nam daje snagu da steknemo bogatstvo. Trebali bismo znati da je svrha svega što nam je dano potvrda Njegovog Saveza s nama (Ponovljeni zakon 8,17.18). Kao Gospodin i Stvoritelj, Bog ima pravo tražiti od nas desetinu cijelog našeg vlasništva ili njegovog prirasta radi dovršetka Njegovog djela. Na kraju, samo Bog može otvoriti nebeske ustave i neizmerno blagosloviti one koji su Mu vjerni (Malahija 3,10-12).

Štoviše, vraćanje desetine čin je vjere koji približava Božji narod Njemu (Malahija 3,9.10). Međutim, Božji savez zahtijeva da “čitava” desetina bude vraćena u riznicu, odnosno u administrativno i financijsko središte Božjeg naroda (Malahija 3,10). “Čitava” desetina također treba biti upotrijebljena za potporu misionarima u Božjem djelu (2. Ljetopisa 31,11-21; Nehemija 12,44-47; 13,8-14).

Konačno, da bi se desetina davala vjerno, ona mora biti izdvojena prije bilo kakve osobne upotrebe ili oduzimanja od “svakog” prirasta kojim smo blagoslovljeni (Izreke 3,9; Matej 6,33). Vjernost ima duhovno značenje i moć zato što znamo da je ona rezultat Božje milosti. Bog nam je dao spasenje i blagoslove preko Saveza koji je On uspostavio i koji je zapečaćen krvlju Isusa Krista, Božjeg sina (Hebrejima 12,24).

DRUGI DIO: Komentar

U Bibliji riječ “desetina” (hebr. *maaser*) doslovno znači “deseti dio”. Dakle, nema biblijskog temelja za primjenu bilo kojeg drugog postotka u vezi s desetim dijelom. Ipak, ova riječ se koristi za još dvije biblijske ustanove koje se također nazivaju “desetinom”: kraljeva desetina i druga desetina.

Dvije privremene desetine

1. Kraljeva desetina: Kraljeva desetina bila je porez uspostavljen tijekom Šaulove vladavine (1. Samuelova 8,11.15.17). Ova desetina nije bila dio Saveza i prestala je postojati sa završetkom izraelskog kraljevstva.

2. Druga desetina (hebr. *maaser šeni*): (Vidi Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, poglavlje 51, str 444—449.). Ova desetina prestala je postojati s uništenjem Hrama i izraelskog naroda, s obzirom na to da je ovisila o sedmogodišnjem ciklusu (Ponovljeni zakon 14,22-29; 15,1; 26,12), koji je započeo kad su Izraelci ušli u Obećanu Zemlju (Levitski zakonik 25,1-7).

Drugu desetinu trošila bi obitelj tijekom godišnjeg posjeta Svetišću. Iznimka je bila tijekom treće i šeste godine sedmogodišnjeg ciklusa, kada bi se druga desetina čuvala kod kuće da bi se priredila gozba i pomoć za one koji nisu posjedovali zemljište (Ponovljeni zakon 14,28.29). Kao takva, druga desetina nije nošena u riznicu (vidi Fred Skolnik i Michael Berenbaum, *Encyclopaedia Judaica*, drugo izdanje, Farmington Hills, MI: Thomson Gale, 2007., sv. 8, str. 254,313,314).

Trajna misijska desetina

Misijska desetina razlikuje se od ostale dvije prethodno spomenute desetine. Za razliku od kraljeve i druge desetine, misijska desetina trajat će sve dok evangeosko poslanje ne bude dovršeno. U tom će trenutku svi narodi vidjeti da je Božji narod blagoslovljen (Malahija 3,12), i mnogi narodi prihvatit će Radosnu vijest o spasenju (Matej 28,19).

Misijska desetina neovisna je o levitskom sustavu i dio je Melkisedekovog svećenstva, koje je i Isusovo (Postanak 14,18-20; Hebrejima 7,1-12). Štoviše, nema biblijskih naznaka koje upućuju na kraj misijske desetine. Redak u Hebrejima 7,12 ne upućuje na kraj desetine, već na kraj zakona o “levitskom svećenstvu”, koje je zamijenjeno Melkisedekovim svećenstvom (Hebrejima 7,12-15). Kao i subota, bogoslužje i odnosi s drugima, dužnost davanja desetine ostaje nepromijenjena za one koji prihvaćaju Božji savez.

Pogledajmo šest načela i praksi davanja desetine:

1. “Cijelu” misijsku desetinu trebalo bi donijeti u riznicu. Svrha misijske desetine uvijek je bila potpora svećeničkoj službi (Postanak 14,18-20; Levitski zakonik 27,30-34; Brojevi 18,21-24; Malahija 3,8-10).

2. Na starom Bliskom istoku novac je bio rijedak pa su se desetina i prinosi nosili u Svetište u obliku materijalnih dobara i životinja.

3. Nauk o desetini zasnovan je na cjelokupnom Svetom pismu, a ne samo na tekstovima iz levitskog razdoblja. U prvim tekstovima gdje se

spominje desetina, Biblija uči da načelo davanja desetine uključuje svu imovinu ili njezin prirast (Postanak 14,20; 28,22).

4. Imajući u vidu veličinu spremišta u Šatoru sastanka ili Hramu, bilo bi nerealno pomisliti da su desetine čitavog izraelskog naroda, davane u obliku materijalnih dobara ili životinja, mogle stati u spremište Svetišta.

5. Dalje, ratarski proizvodi i životinje koji se u ovom kontekstu spominju u Bibliji samo su primjer najčešćih proizvoda. Ipak, desetina se mogla davati i u novčanom obliku kad je to bilo prihvatljivo (Postanak 14,20; 28,22). (Vidi Fred Skolnik i Michael Berenbaum, *Encyclopaedia Judaica*, sv. 19, str. 736, 737; vidi također sv. 1, str. 47,48,83,139; sv. 8, str. 254,313,314 istog niza.)

6. Štoviše, dio Biblije koji se bavi davanjem desetine od ratarskih proizvoda navodi da se ova desetina mogla mijenjati za novac, prema zakonu o otkupu svetih stvari (Levitski zakonik 27,31). U ovom slučaju, odgovarajući iznos desetine koji bi služio kao zamjena trebao je, uz dodatak jedne petine, biti isplaćen u šekelima (srebrna poluga od 571 grama), budući da je šekel bio valuta Svetišta (Levitski zakonik 27,8-12.19.25.31). Sve procjene vrijednosti svetih stvari, uključujući i desetinu, obavljao je svećenik (Levitski zakonik 27,8.12) prije davanja desetine (Levitski zakonik 27,31).

Bruto i neto

Biblijski, desetina se davala za svaki “blagoslov” koji podrazumijeva prirast imanja, bez izravnog spominjanja bruto ili neto iznosa. Riječ “blagoslov” može uključivati napredak i darove, jer je sve što imamo dar primljen od Boga (Ponovljeni zakon 16,17; 28,8). Prema tome, desetina bi se trebala obračunavati na osnovi svega što nam On daje.

Prirast i napredak riječi su koje ukazuju na uvećanje iznosa ili količine naše imovine, i zato bismo trebali i od toga davati desetinu, bilo da je riječ o daru, nasljedstvu, zaradi, ulogu ili bilo čemu pronadenom.

Ipak, mi primamo mnoge druge blagoslove koji nisu materijalne naravi, ali bi trebali potaknuti osjećaj zahvalnosti za Gospodnju dobrotu.

Riječ za “dobra” od kojih je Abraham davao desetinu (Postanak 14,16.20.21) na hebrejskom je *rekuš*. Ova riječ primjenjuje se na životinje, hranu i vrijedne stvari poput zlata, srebra i odjeće, što su sve bila pokretna dobra. To su bila dobra koja Abraham prije nije posjedovao, što ukazuje na prirast. Stoga bi se desetina trebala obračunati na sve financijske i ostale dobitke.

“Desetina svih naših prihoda pripada Gospodinu. On je taj dio odvojio za sebe da se iskoristi za vjerske potrebe. To je sveto. On ne prihvaća ništa manje od toga pri bilo kakvoj raspodjeli.” (Ellen G. White, *Saujeti o upraviteljskoj službi*, str. 57)

Riznica

Riznica označava više od običnog spremišta. Riznica je bila administrativni i financijski, kao i upravljački sustav Svetišta, obnovljen u vrijeme kralja Ezekije, nakon otpada njegovih prethodnika (2. Ljetopisa 31). Nehemija je poslije obnovio isti ovaj sustav (Nehemija 10, 5.12.13).

U tom sustavu organizacije Svetišta bili su rizničari koji su upravljali posebnim prinosima (*terumah*), zavjetovanim stvarima i desetinama koje su bile namijenjene levitima i svećenicima (2. Ljetopisa 31,12,13). Postojala je i druga skupina koja je bila zadužena za drugu vrstu prinosa, dobrovoljne prinose (*nebadah*) i za najsvetije stvari (2. Ljetopisa 31,14).

Isključiva svrha desetine bila je potpora sudionicima u misiji — levitima i svećenicima (Brojevi 18,21-28; Nehemija 10,37-39; Malahija 3,10). Ovaj sustav uređen je u početku po Božjoj volji (2. Ljetopisa 31,21; Malahija 3,10) i koristio se u starozavjetnom razdoblju tijekom otprilike 1400 godina.

Iako mnogi od nas danas žive u industrijskom društvu (nasuprot ratarskom), načelo riznice koje je Bog postavio i dalje vrijedi, omogućavajući institucionalno jedinstvo i pravednu raspodjelu dobara tako da se Evanđelje može propovijedati lokalno, ali i širom svijeta.

Riznica je bila podijeljena na spremišta, s posebnim sobama za čuvanje desetine i drugim sobama za prinose. Ovim se sustavom trebalo spriječiti nepropisno korištenje misijske desetine u općim troškovima crkve.

Danas, kao i u prošlosti, vjernik treba naznačiti je li njegov novčani dar običan prinos ili desetina. Ova naznaka omogućava rizničarima da pravilno izračunaju i iskoriste desetinu kao plaću propovjednicima i odvoje prinose za ostale troškove na osnovi biblijskih načela.

TREĆI DIO: Primjena

Biblija pokazuje da je davanje desetine bitan dio našeg štovanja Boga i našeg odnosa s Njim (Malahija 3,7.8). Stoga se članovi razreda ne bi trebali iznenaditi što će vjernost u desetini biti istražena na nebeskom sudu, donoseći blagoslov ili prokletstvo (Malahija 3,9-11). Njihovo vjerno davanje desetine otvara nebeske ustave za blagoslov čija će široko-grudnost i veličina privući pozornost svih naroda (Malahija 3,12).

1. Na koji način davanje desetine učvršćuje zajedništvo članova vašeg razreda s Bogom i unapređuje ispunjenje zadaće objavljivanja Evanđelja širom svijeta?

2. Pozovite članove razreda da razmišljaju o iskustvu starog Izraela. Koje duhovne i materijalne gubitke ili blagoslove nevjernost u desetini

i prinosima može donijeti članovima crkve i samoj crkvi u današnje vrijeme?

Bog “traži od nas da ga priznamo kao Darovatelja svih stvari. ... To je odredba koju je Bog donio za naviještanje Evandjelja.” (Ellen G. White, *Savjeti o upraviteljskoj službi*, str. 55,56)

1. Abraham je vratio desetinu nakon što je primio Melkisedekov blagoslov, objavivši da je Bog “Svevišnji, stvoritelj neba i zemlje” (Postanak 14,19 — SHP). Kojem bitnom razlogu za davanje desetine ova objava uči članove vašeg razreda?

2. Bog je pridavao davanju desetine takvu važnost da ju je uključio u Abrahamovu životnu priču, u Savez s Jakovom, u život Božjeg naroda i u opis Kristovog misijskog rada, predstavljenog preko Melkisedeka i Saveza s Bogom. Upitajte članove vašeg razreda zašto je tako. Pokrenite u razredu razgovor o ovoj temi.

Prinosi za Isusa

PRVI DIO: Opći pregled

Što možemo dati Isusu iz zahvalnosti za sve što je učinio za nas (Psalam 116,12-14)? Savez s Bogom zahtijeva potpunu predaju tijela, uma, talenata i imovine (Ponovljeni zakon 8,18). Ovaj Savez može se čuvati samo u odnosu ispunjenom ljubavlju, koja uključuje cijelo srce, um i snagu (Ponovljeni zakon 6,5).

U službi Bogu prinosi pokazuju kvalitetu naše posvećenosti i narav naše službe Bogu. Darovi, kao primjena vjere, izražavaju našu zahvalnost i jačaju našu ljubav prema Gospodinu i Njegovom djelu.

Prema Svetom pismu, darovi se trebaju davati na osnovi primljenog blagoslova, a ne prema nasumičnom postotku prihoda, nevezano za rast prihoda davatelja (Ponovljeni zakon 16,17; Luka 12,48). Dodatno, u starozavjetnim vremenima, iako su bili dragovoljni, darovi su imali veliko značenje na velikim vjerskim svetkovinama, kamo vjernik nije mogao doći pred Jahvu praznih ruku (Ponovljeni zakon 16,16).

Kao takvi, služenje Bogu i darovi su dobrovoljni. Međutim, prvo se prihvaća samo ako je popraćeno drugim. Služba Bogu i darovi su dragovoljni jer se moraju davati slobodne volje. Ipak, oni su obvezni u tom smislu da su osnovni dio naše službe Gospodinu.

U primjeru siromašne udovice (Marko 12,41-44), Riječ koja je postala tijelo odvojila je vrijeme, sjela i promatrala davatelje koji su joj prethodili, ispitujući motive i veličinu darova donesenih u Njegovu kuću za napredak Njegovog djela (Djela 4,36.37; Marko 14,3-9). Preko anđela poslanog s Neba Korneliju (Djela 10,4), Bog je također objavio da On gleda i prihvaća iskrenog davatelja.

DRUGI DIO: Komentar

Kao i molitva, darovi su dio vjerske posvećenosti (Djela 10,4). U Starom zavjetu postojali su obvezni darovi koji su bili dio bogoštovlja, kao što su žrtve za očišćenje i hramski porez (Levitski zakonik 1—5; Izlazak 30,13.14). Postojali su također dragovoljni darovi čija vrijednost i oblik nisu bili propisani (Izlazak 25,1-5). Ipak, Sveto pismo pokazuje da su propisani i obvezni darovi, kao i dragovoljni, bili vrlo važni za bogo-

služje. Ipak, iako spontani, darovi, kao i bilo koje duhovno djelo, mogu biti ukaljeni tajnim sebičnim željama. Da bi se Bogu ugodilo, dar se treba dati velikodušno. Voljnost davatelja treba biti ispunjena radošću davanja, koja je plod Duha Svetoga (2. Korinćanima 9,6.7; Galaćanima 5,22).

Značenje dragovoljnosti

Općenito uzevši, Biblija se koristi izrazom “slobodna volja” u vezi s darovima koji se daju spontano (Izlazak 25,1; 2. Korinćanima 8,3). U kontekstu vjerske službe, spontano — ili dragovoljno — ne znači nužno i neobvezno. Prije grijeha, dužnost i poslušnost podrazumijevali su duh radosti i dragovoljnosti iz ljubavi. Grijeh je narušio jedinstvo između dužnosti i dragovoljnosti. Međutim, Duh Sveti obnavlja savršeno jedinstvo dužnosti i dragovoljnosti.

Dragovoljnost znači učiniti nešto svojom voljom, bez prisile. Prije svega, Biblija nam govori da su dragovoljni darovi u bogoštovlju razmjerni blagoslovima ili primljenim darovima, ključni za službu. Stoga, zbog njihove ključne uloge, dragovoljni darovi nisu stvar izbora, osim ako je osoba donijela odluku da ne služi Gospodinu.

Ipak, dragovoljni dar ne mora se svidjeti Bogu. Moguće je da dragovoljni darovi budu zasnovani na pogrešnim pobudama. Ljudi mogu posjedovati izražene darove, mogu sve razdijeliti siromašnima, čak i “dragovoljno” dati svoje tijelo da bude spaljeno, a da ipak nemaju ljubavi (1. Korinćanima 1,1-3).

S druge strane, riječ “neobvezno” obično podrazumijeva izbor, nešto što ćete svojom voljom učiniti ili nećete učiniti. U kontekstu bogoštovlja, obećanja su bila primjer neobveznih djela. Ipak, darovi su dio otkupljenja, oprosta, zahvalnosti i posvećenja. Iako spontani, prinosi stoga ne mogu biti neobvezni u službi. Dragovoljni darovi zato potječu od srca koje je ispunjeno ljubavlju i radošću u poslušnosti Gospodinu i u davanju Njemu najvećeg i najboljeg dijela onoga što posjedujemo.

Dragovoljno nasuprot osnovnim davanjima

Osnovna davanja također trebaju biti dragovoljna. Ipak, prestati s davanjem moglo bi imati ozbiljne duhovne posljedice. Riječ “dar” se zato koristi za bespogovorne dužnosti duhovnog života u starom Izraelu. Evo nekih smjernica za takve dužnosti:

a. Služenje Mesiji dragovoljno je djelo. Hebrejska riječ *nebadah*, “voljno” (Psalam 110,3), prevedena na drugim mjestima u Bibliji kao “slobodna volja” i “dragovoljno”, označavala je one koji su došli ukazati čast Mesiji. Ista riječ upotrebljavala se za dragovoljne darove (Izlazak 29,39) ili jednostavno za dar.

U Psalmu 110,3, narod se dragovoljno predao Mesiji. Sve što se radi za Boga treba biti učinjeno dragovoljno. Kao što je rečeno, “dragovoljno” znači spontano, a ne prisilno. Čak i ono što je osnovno u službi Mesiji treba biti učinjeno u duhu dragovoljnog davanja.

b. Prinosi za blagdane. *Nebadah* se također koristi za prinos, čak i kad je obvezan: “Tada drži Blagdan sedmicâ u čast Jahvi, Bogu svome, prinoseći dragovoljni prinos iz svoje ruke, kako te već Jahve, Bog tvoj, bude blagoslovio.” (Ponovljeni zakon 16,10)

Osim toga, prinosi bi trebali biti razmjerni blagoslovu (Ponovljeni zakon 16,10). Zato, kad se u Bibliji upotrebljava riječ “dragovoljno”, to ne znači nužno “neobvezno”, osim kada osoba odluči da neće služiti Bogu.

c. Zahvalnost i žrtve za očišćenje. Darovi su bili ključni u službi Bogu i u službama Svetišta, kao što se može shvatiti dok čitamo Levitski zakonik 1—7. U ovim poglavljima, žrtve za očišćenje i žrtve za grijeh bile su dragovoljne, kao što su, između ostalog, bile i žrtva paljenica i mesna žrtva. Tako, na primjer, netko nije mogao primiti oprost bez prinosenja žrtve, iz čega vidimo da je ta žrtva bila nužna. U ovim primjerima dragovoljna djela također su bila prikazana kao nužna.

d. Desetina kao dar. Desetina je bila obvezna (Malahija 3,8), ali se trebala davati i dragovoljno. “... **desetine** što ih Izraelci prinose na **dar** Jahvi [hebr. *terumah*].” (Brojevi 18,24; vidi i Brojevi 18,19.26.28). Stoga ne dati darove i desetinu znači pokrasti Jahvu (Malahija 3,8). Ne davati darove Gospodinu za obraćeno srce ne dolazi u obzir. “On je odredio desetine i prinose kao mjerilo naše dužnosti.” (Ellen G. White, *Savjeti o upraviteljskoj službi*, str. 71)

e. Hramski porez. Obvezni hramski porez također je nazvan “prinosom” (*terumah*) (Izlazak 30,13.14).

Propisani ili dragovoljni prinosi označeni su u Bibliji određenim izrazima: “donijeti” desetinu (Malahija 3,10), “dati” hramski porez (Izlazak 29,28), “primiti” dar Jahvi (Izlazak 25,2). Ovi izrazi jasno pokazuju da se Božje upute moraju slijediti. Zato su u svim povijesnim razdobljima darovi i prinosi bili dužnost Božjeg naroda koju je trebalo obavljati od srca.

Po svojoj volji i od srca

Prilozi za Šator sastanka (Izlazak 25,1.2) sadrže načela koja vrijede za sve darove — bilo da potječu od dobre volje davatelja ili su obvezni — koji se moraju davati po svojoj volji i iz cijelog srca: “Reci Izraelcima da me darivaju, a vi primajte darove u moju čast od svakoga (hebr. *terumah*) koji daje od srca.”

1. U ovim redcima nalazimo izraz Božje zapovijedi i potrebu davanja od srca. Ako se naredba ne poslušava od srca, dar nije prihvatljiv (2. Korinćanima 9,6.7). Štoviše, ako darivatelj daje od srca, a njegova spremnost ne potječe iz ljubavi (1. Korinćanima 13,1-3) i nije praćena radošću (2. Korinćanima 9,7), time se ništa neće dobiti (1. Korinćanima 13,3).

2. Bog nas je uputio da držimo Njegove zapovijedi (Ponovljeni zakon 30,19). U isto vrijeme On nam daje slobodu izbora: "Život, dakle, biraj, ljubeći Jahvu, Boga svoga, slušajući njegov glas, prijanjajući uz njega, da živiš ti i tvoje potomstvo" (Ponovljeni zakon 30,19), jer je svaka poslušnost zasnovana na radosti i veselju srca (Ponovljeni zakon 28,47).

3. Davidov poziv na gradnju Salomonovog hrama dobro oslikava važnost unutarnje motivacije: "Bi li danas još tko htio dragovoljno što priložiti svojom rukom Jahvi?" (1. Ljetopisa 29,5) "Narod se **veselio** što su **dragovoljno** prilagali, jer su prilagali iskrena srca Jahvi." (1. Ljetopisa 29,9) Ovdje imamo ista načela na koja ukazuje Pavao: "Neka svatko dadne kako je **srcem** odlučio, a ne sa žalošću i na silu, jer Bog ljubi **vesela** darivaoca." (2. Korinćanima 9,7)

Primjeri onih koji su davali velikodušno i razmjerno primljenim blagoslovima, voljno i s cijelim srcem, mogu se naći u životima siromašne udovice (Marko 12,41-44), Kornelija (Djela 10,4) i Barnabe (Djela 4,36.37). Ove biblijske osobe primjeri su srca pokrenutog Duhom Svetim za obavljanje velikodušnih djela.

TREĆI DIO: Primjena

A. Zamolite člana razreda da pročita Jeremija 17,9. Jeremija nas upozorava da je ljudsko srce prijevarno (Jeremija 17,9). Imajući na umu ovu misao, postavite članovima razreda sljedeća pitanja:

1. Može li netko "dragovoljno" davati, ali da bude motiviran isključivo društvenim običajem ili strahom od uništenja? Objasnite.

2. Je li moguće koristiti izraz "dragovoljno davanje" da bi se opravdalo nedavanje ili davanje malih iznosa, čisto da bi se olakšala savjest? Razgovarajte o tome.

B. Pozovite dragovoljce da pročitaju sljedeće odlomke. Zamolite članove razreda da razmisle o njihovom značenju. Zatim im postavite pitanja koja slijede.

"Bog želi da Mu sva stvorenja služe iz ljubavi, službom koja izvire iz poštovanja prema Njegovu karakteru. On ne nalazi zadovoljstvo u prisilnoj poslušnosti i svima daruje slobodnu volju da Mu ona mogu dragovoljno služiti." (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 16)

“On ne može dopustiti pristup duši nijednom suparniku, niti može prihvatiti djelomičnu službu; On želi samo dragovoljnu službu, voljno predanje srca potaknuta ljubavlju.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 400)

1. Što znači “dragovoljna služba ... potaknuta ljubavlju” u drugom citatu? Zašto Bog traži službu od vaših članova razreda samo na ovakav način? Kako članovi vašeg razreda mogu primijeniti ovo načelo u davanju darova?

2. Kako ljubav omogućava vjerniku da vrši zapovijedi (Propovjednik 12,13) na način koji je prihvatljiv Gospodinu bez gušenja njegove slobode? Kako je isto načelo primjenjivo na vjernikovo vraćanje desetine i darova?

Nikad ne trebamo prestati moliti: “Primi milostivo žrtve usta mojih.” (Psalam 119,108 — Šarić) Zašto je važno da se uvijek molimo i dajemo darove kao djela bogoštovlja (Djela 10,4)?

Oslobađanje od dugova

PRVI DIO: Opći pregled

Činjenica da Bog upozorava na dug pokazuje da dug ima duhovne posljedice (Izreke 6,1-5; 22,7).

Oslobađanje od duga sastoji se u tome da se Božje kraljevstvo stavi na prvo mjesto, oslobađajući time sebe od želje za materijalnim stvarima (Matej 6,33). Božji savez uključuje boljitak i kraj zaduženosti (Ponovljeni zakon 28,1,2). Ipak, da bi se ova obećanja ostvarila, potrebna je ljubav prema Bogu koja se pretvara u poslušnost Njegovim zapovijedima i vjernost obećanjima koja smo dali prigodom krštenja, uključujući vjernost u desetini i prinosu (Psalam 50,14.15; Malahija 3,7-12).

Vjerovnik je gospodar dužniku (Izreke 22,7), dok, prema Isusu, samo Bog treba biti naš Gospodar (Marko 12,29). Zato ako ljubimo Boga a ne stvari ovoga svijeta (1. Ivanova 2,15), možemo pobijediti požudu tijela i oholost zbog imetka Kristovom milošću (1. Ivanova 2,16). Ne trebamo se prilagođavati materijalističkom i potrošačkom dobu, koje vodi u dužništvo i bankrot. Umjesto toga, trebali bismo težiti za obnovljenjem uma i spoznaji savršene Božje volje (Rimljanima 12,1,2).

Bog želi da budemo zadovoljni životom (1. Timoteju 6,6) i slobodni od dugova (Rimljanima 13,8). Kad smo zadovoljni životom, to nas čuva od vjerskih kompromisa radi bogaćenja (1. Timoteju 6,9). Zato trebamo mudro isplanirati svoje financijske obveze (Luka 14,28) i izbjegavati preuzimanje odgovornosti za tuđe dugove (Izreke 6,1-5). Primjenjujući ova poznata biblijska načela, postat ćemo oprezní i spremni za teška vremena i nepredviđene situacije (Izreke 6,8). Kad se suzdržavamo od zaduživanja i srebroljublja, mi kršćani možemo iskusiti blagoslove koje je Bog obećao vjernima (Malahija 3,10-12).

DRUGI DIO: Komentar

Bog ima lijek za svaku vrstu dužništva. U većini slučajeva, ipak, Bog ostavlja rješenje dužničkog problema u naše ruke. Na kraju krajeva, mi smo Njegovi upravitelji i trebamo djelovati u skladu s Njegovom voljom i blagoslovom.

Kao kršćani, trebamo dati sve od sebe da nikom ništa ne dugujemo (Rimljanima 13,8). Osim toga, iz perspektive vjerovnika, kršćanin ne bi

trebao iskorištavati one kojima je potrebna financijska pomoć. Biblijski nauk poziva nas da budemo velikodušni i, ako je moguće, oprostimo braći koja nisu u mogućnosti podmiriti svoje dugove (Ponovljeni zakon 15,1-4).

Općenito govoreći, dug je kompleksan fenomen s osobnim, društveno-povijesnim i duhovnim aspektima. Zato ćemo ograničiti komentare na neke praktične savjete koje Biblija nudi u ovom području.

Biblijski savjeti za oslobađanje od duga

Dio A: Stavimo Boga na prvo mjesto (Matej 6,33)

1. Dajmo prednost Bogu (Matej 6,25-34)

Bog ne želi da budemo zaduženi zato što voli blagostanje svojih slugu (Psalam 35,27). Stoga bismo se najprije trebali posavjetovati s Bogom kada smo zaduženi (Psalam 105,4). Dug može imati duhovno podrijetlo, i u tom bismo slučaju trebali priznati svoje financijske grijehe, kao što su krađa i zelenaštvo (Ezekiel 18,12.13), pohlepa, koja je idolopoklonstvo (Izlazak 22,12; Kološanima 3,5), nepoštovanje ugovora (Rimljanima 1,31), ljubav prema novcu (1. Timoteju 6,10), kao i nevjernost u desetini i prinosima (Malahija 3,7-10).

Oni koji su se udaljili od Božjeg plana trebaju se vratiti Bogu i obnoviti Savez s Njim (Psalam 50,14.15; Malahija 3,7-12). Bog ovim pojedincima obećava spasenje i blagoslove. Iskrena želja da učinimo ono što je ispravno znak je djelovanja milosti, jer “dobrota Božja hoće da te vodi k obraćenju” (Rimljanima 2,4).

Božju volju možemo vršiti (Ponovljeni zakon 28,1.2) samo kad smo pod milošću zato što smo, kao što Pavao kaže, “milošću spašeni — po vjeri. To ne dolazi od vas; to je dar Božji! To ne dolazi od djela, da se tko ne bi hvalisao. Njegovo smo, naime, stvorenje, stvoreni u Kristu Isusu radi djela ljubavi koja Bog unaprijed pripremi da u njima živimo.” (Efežanima 2,8-10) Vjerom, uz Božju milost, mi možemo prizvati Božju pomoć da nam pomogne vratiti dug. Potom možemo uživati u Božjem blagoslovu koji “obogaćuje, i ne prati ga nikakva muka” (Izreke 10,22).

2. Budimo sveti i poštujemo ono što je sveto

U Bibliji Bog svoj narod naziva svetim, izabranim i posebnim (Izlazak 19,6; 1. Petrova 2,9). Ova svetost se iskazuje kada Njegov narod vrši Njegove zapovijedi (Ponovljeni zakon 28,9).

Desetina je također sveta (Levitski zakonik 27,30-32), kao i darovi (Brojevi 18,29). U ovim tekstovima riječi “svet” odgovara hebrejska riječ *kodesh*. Dakle, desetina i darovi su *kodesh*, što znači “posvećeni”, “odvojeni za Gospodina”.

Zadržati desetinu i prinose znači prisvojiti svete stvari koje su namijenjene isključivo Bogu i stoga se moraju vratiti Njemu (Levitski zakonik 5,15,16). Prema starozavjetnim tekstovima, osoba je morala nadoknaditi svete stvari koje je prisvojila prije nego što je mogla biti otkupljena krvlju i prije nego što je mogla primiti oprost (Levitski zakonik 5,16). Stoga, kad bi ljudi zadržali desetinu i prinose, odvojili bi se od Boga i ne bi mogli napredovati (Malahija 3,7-10) jer su oskvrnuli svete stvari. Bog se ne mijenja, i ovo načelo vraćanja, kad su u pitanju desetine i darovi (Malahija 3,6-8), i dalje je na snazi.

“Požurite, braćo i sestre, i donesite Bogu čitavu desetinu kao i dragovoljni prinos zahvalnosti. Mnogo ih je koji neće biti blagoslovljeni dok ne nadoknade desetinu koju su zadržali.” (Ellen G. White, *Savjeti o upraviteljskoj službi*, str. 76)

Dio B: Tražimo pomoć (Izreke 15,22)

1. Tražimo savjet od prijatelja i stručnjaka

Katkad moramo prepoznati stanje zaduženosti i potražiti pomoć od prijatelja i obitelji. Liječenje je potrebno u slučaju duga prouzročenog psihološkim poremećajem (oniomanija). Ako nije riječ o tome, bilo bi korisno potražiti duhovnu pomoć od strane pastora, članova obitelji i prijatelja kojima vjerujemo. Tražiti pomoć prijatelja u ovom procesu može olakšati teret i ohrabriti donošenje odluke da se riješi ovaj problem.

“Pred slavom ide poniznost.” (Izreke18,12) Božji narod trebao bi razmisliti o koristi koja proizlazi iz traženja mudrosti i iskustva od iskusnih ljudi i financijskih i psiholoških stručnjaka jer se nakane “ostvaruju gdje je mnogo savjetnika” (Izreke 15,22).

“Kad bi oni koji nisu uspjeli u životu bili spremni da ih se pouči, mogli bi vježbanjem sami stvoriti navike samoodricanja i stroge štednje, pa bi imali zadovoljstvo da budu djelatnici, a ne primatelji milostinje.” (Ellen G. White, *Svjedočanstva za crkvu*, sv. 3, str. 201)

2. Tražimo Božju pomoć i mudrost

Božju pomoć možemo dobiti u obliku sposobnosti prosuđivanja. U Bibliji je mudro upravljanje dar od Boga. Mudri Salomon objavljuje da se “**znanjem** pune odaje svakim blagom skupocjenim i ljupkim” (Izreke 24,4 — Varaždinska Biblija). Apostol savjetuje: “Čeznite za većim darovima!” (1. Korinćanima 12,31). Boga možemo zamoliti za mudrost upravljanja našim financijama, pogotovo u financijski teškim vremenima. Ovo traženje mudrosti preporučuje i Jakov (Jakov 1,5).

Riječ “znanje” u Izrekama 24,4 znači “opažanje, vještina, i pronicavost u poslovima”. Zato materijalnom blagostanju prethode biblijska

poslovna načela koja uče kako da upravljamo novcem koji nam je Bog dao u ruke.

Dio C: Što je nadahnulo savjete o štednji (Izreke 6,8)

Budite kao mrav koji ljeti sprema sebi hranu za zimu. Uvijek odvojite novac za štednju. Uključite u kućni proračun redovni postotak namijenjen za ovu svrhu.

Štednja za budućnost bila je mudri savjet koji je Bog dao Josipu u Egiptu (Postanak 41,46.47). Štedite da biste imali dovoljno u budućnosti ili u vrijeme nevolje. Nemojte trošiti ako ne morate. "Od onoga na najvišem položaju do onoga na najnižem, Božji bi radnici trebali proučavati kako da ekonomično gospodare." (Ellen G. White, *Savjeti o upraviteljskoj službi*, str. 244)

Dio D: Odredite proračun (Luka 14,28-30)

Proračun je financijsko oruđe upravljanja prihodima i troškovima. Određivanje proračuna važno je jer bez planiranja ne možemo očekivati uspjeh ni u jednom poslu. "Morate nastojati da vam izdaci ne premašuju prihode." (Ellen G. White, *Temelji sretnog doma*, Znaci vremena, Zagreb 2019., str. 308)

Molite se prije nego što donesete proračun. Stavite Boga na prvo mjesto (Matej 6,33). Budite realni i dogovorite se s ostalim članovima obitelji u vezi s onim što je najbolje za sve vas. Biblija snažno osuđuje one koji se ne brinu o svojima: "Ako se tko za svoje, osobito za ukućane, ne brine, zanijekao je vjeru; gori je od nevjernika." (1. Timoteju 5,8)

Uključite u svoj proračun potrebe onih koji su u teškoj situaciji od vas, jer je briga o njima "vjera čista i bez mane pred Bogom i ocem" (Jakov 1,27 — DK).

TREĆI DIO: Primjena

Zamolite člana razreda da naglas pročita sljedeće citate. Potom porazgovarajte s razredom o pitanjima koja slijede.

"Mnogo je onih koji nisu navikli držati svoje izdatke u granicama svojih prihoda. Oni se nisu naučili prilagođavati prilikama; stalno pozajmljuju novac, upadaju u dugove i onda se obeshrabruju." (Ellen G. White, *Temelji sretnog doma*, str. 307)

1. U odlomku se upozorava na sve veću zaduženost u društvu. Na koji način rasprostranjeni fenomen zaduženosti može navesti mnoge da pomisle kako je zaduženost normalna i čak prihvatljiva, usprkos nelagodi i ograničenjima koje dug obično uzrokuje? Kako odgovoriti na ovu situaciju? (Pročitajte Rimljanima 12,1.2).

2. U svojem Savezu Bog obećava svojem narodu da neće biti zadužen prema drugima (Ponovljeni zakon 28,1.2). On je također uredio oslobođanje dužnika od vjerovnika svakih sedam godina (Ponovljeni zakon 15,1-4). Božji model isključuje siromaštvo da bi se izbjegao dug (Ponovljeni zakon 15,4). Zašto Božji model za Izrael kada je riječ o dugovanju nije ispunjen (Malahija 3,6-10)? Na koji se način to može dogoditi nama danas? Objasnite. Kako možemo izbjeći ovu zamku u naše vrijeme?

3. Mogući izvori dugovanja:

a. Dug koji je izvan naše kontrole, prouzročen elementarnim nepogodama, bolešću ili ratom.

b. Osobna slabost, koja dolazi od nedostatka financijske mudrosti i iskustva, sposobnosti ili upućenosti.

c. Povlađivanje sebi kao posljedica loših navika, razmetanja i rasipanja.

d. Neizbježan dug koji može nastupiti zbog određenih poslovnih ulaganja, vlasništva nad domom i obrazovanja djece.

Imajući u vidu navedeno, upitajte članove razreda koji se dug može izbjeći, a koji je opravdan. Zašto?

Sabiranje blaga na Nebu

PRVI DIO: Opći pregled

Noa je primjer kako se sabire blago na Nebu. On je hodio s Bogom i vjerom ulagao svoja sredstva u gradnju korablje na suhoj zemlji. Time što je upozorio svijet na uništenje putem fenomena kiše, koja tada još nije postojala, Noa je spasio sebe i svoju obitelj, naslijedivši čitavu Zemlju (Postanak 6,14-18). Abraham je, također vjerom, putovao ne znajući kamo ide i vjerujući da će od njegove žene nerotkinje nastati velik narod (Postanak 11,30; 17,16). Poslije je Abraham uzeo svojeg sina jedinca, najveće blago koje je imao, da bi ga žrtvovao (Postanak 22,9; Hebrejima 11,17). Mojsije, iako je bio kraljević, pobjegao je iz Egipta, jer je ispravno shvatio da je patnja zbog vjernosti Bogu isplativija od zemaljskih bogatstava i zadovoljstava (Hebrejima 11,24-27).

Međutim, ljubav prema bogatstvu može istisnuti Riječ iz srca ljudi (Matej 13,22). Primjeri Lota, koji je otišao u bogatu Sodomu, i Jakova, koji je prijevarom dobio pravo prvorođstva, završili su gubitkom i patnjom za obojicu. Lot se spasio kajanjem i njegovo ime sačuvano je među pravednima (2. Petrova 2,7). Poslije su neki od njegovih potomaka ušli u Mesijinu lozu (Postanak 19,30.37; Ruta 4,10; Matej 1,5). Jakov je zahvaljujući molitvama i suzama postao Izrael, otac izabranog naroda (Hošea 12,4.5; Postanak 32,28). Svi su oni pobijedili vjerom, posvetivši na kraju sve Božjem kraljevstvu. Na isti bi način naše srce trebalo biti posvećeno (Matej 6,19-21).

DRUGI DIO: Komentar

Bogatstvo za Boga

Isus nam savjetuje da sabiremo blago na Nebu (Matej 6,19.20), ali kako? Jedan način je ulaganje. Kad ulažemo u crkvu i pomažemo drugima, prepoznajući ove aspekte Božjeg kraljevstva na Zemlji, mi ulažemo u Nebo.

A. Ulaganje

“Kad se pravilno koriste, ova zemaljska blaga su blagoslovi. Oni koji ih imaju trebaju shvatiti da ih im je Bog posudio i da ova sredstva

trebaju radosna srca trošiti za napredak Njegovog Djela.” (Ellen G. White, *Svjedočanstva za Crkvu*, sv. 1, str. 129)

1. Gdje sabiremo blago, znak je vjernosti (naklonosti, privrženosti) i prioriteta u našem srcu (Matej 6,21). Onima koji vole novac nikad nije dosta (Propovjednik 5,10). Pavao kaže da je ova ljubav korijen sveg zla (1. Timoteju 6,10). Način na koji koristimo novac ispit je vjernosti za vječnost (Luka 16,10.11). Međutim, ako ulažemo novac isključivo u zemaljske pothvate, voljet ćemo bogatstvo više od Boga (Luka 16,13). Bog želi naše srce (Izreke 23,26), a mi Mu ga možemo dati time što ćemo ulagati u Njegovo djelo. Stoga trebamo stjecati “prijatelje” među onima koji će nas primiti u “vječne stanove” (Luka 16,9), gdje ćemo ljubiti Boga i služiti Njemu, a ne stvarima (Luka 16,13).

2. Božji nalog da objavimo spasenje svim narodima (Matej 28,18-20) je sveobuhvatan. Potrebna su velika ulaganja.

Nebo je uložilo Isusovu krv u naše spasenje od grijeha. Isus, Janje koje je bilo zaklano prije postanka svijeta (1. Petrova 1,18.19), dao nam je obećanje da će Duh Sveti zauvijek biti s nama, kao sigurnost našeg spasenja (Efežanima 1,13.14). Krv mučenika najdragocjenije je ulaganje koje je proliveno za Božju riječ (Otkrivenje 6,9.10).

Oni koji su umrli u Kristu čekaju svoju baštinu koja uključuje kraj grijeha i obnovu svega (2. Petrova 3,13; Otkrivenje 21,1-7). Ulagati svoj život i imovinu u širenje Evanđelja (Matej 28,19) u vjeri, siguran je način sabiranja blaga na Nebu.

B. Primjeri dobrih ulaganja

1. Ulaganje usprkos protivljenju

Protivljenje vjeri dolazi izvana u obliku progonstva (2. Timoteju 3,12) ili u obliku napada zlih sila (Efežanima 6,11.12). S druge strane, u nama samima ljudska narav rađa požudu i grijeh, a on vodi u smrt (Jakov 1,14.15). To je zato što nepreporođeno srce ne pripada Ocu nego svijetu (1. Ivanova 2,15.16). Biblija iznosi primjere gdje se činilo nemogućim da Božja obećanja budu ispunjena zbog protivljenja koje je dolazilo iznutra i izvana. Međutim, vjerni su ostali nepokolebljivi u vršenju Božje volje i pobijedili.

2. Noa (Postanak 6)

Noa i njegova obitelj osjetili su društveni pritisak da se prilagode prevladavajućem mišljenju zato što je njihovo upozorenje o nadolazećem uništenju potopom bilo suprotno činjenici da nikada dotad nije padala kiša. Bili su progonjeni i ismijavani od strane onih koji su se pozivali

na znanstvene spoznaje onog vremena, a one su bile suprotne Božjem pretkazanju. Ipak, vjera se uvijek ne oslanja niti je uvijek u skladu sa znanostu ili dokazima.

Svijet oko Noe nije bio u krivu u pogledu prirodnih znakova. Oni jednostavno nisu vjerovali u Božju objavu. Prepotopni ljudi ulagali su svoje blago (i srce) u ovu Zemlju, i to je utjecalo na razliku između života i smrti.

Nije dovoljno biti u pravu i u skladu sa znanostu i javnim mišljenjem. Potrebno je **znati** i **činiti** Božju volju.

Noa i njegova obitelj sigurno su doživjeli veliki psihološki stres zbog svijesti o skorom uništenju planeta. Noa je izdržao pritisak jedino koračajući u vjeri i ispunjavajući Božje poslanje cijelim srcem.

3. Abraham (Postanak 12,1-9)

Abraham se suočio s nepoznatim, s odvajanjem od obitelji i opasnostima nomadskog života tijekom svojega dugog puta. "Znanstveni" dokazi nijekali su mogućnost da on postane otac velikog naroda, s obzirom na to da su godine prolazile, a Sara je ostajala nerotkinja.

Ovdje još jednom vidimo primjer kako se strah koji dolazi iznutra i dokazi za suprotno izvana suprotstavljaju Božjoj riječi. Konačno, Abraham je uložio u poslanje koje mu je Bog namijenio. On je sabirao svoje blago na Nebu uloživši sve u djelo koje mu je Bog povjerio, i postao otac velikog naroda čudesnim rođenjem Izaka.

4. Mojsije (Izlazak 3,1—4,16)

Mojsije je bio sramežljiv, ali je ipak razgovarao s najvećim vladarom na svijetu; bez vojske, Mojsije je otišao tražiti oslobađanje robova. Bez zaliha hrane i vode, Mojsije je prešao pustinju s više od milijun muškaraca, žena, djece i stoke. Samo pomoću štapa Mojsije je izveo natprirodna čuda koja mu je Bog omogućio. Odbacivši prijestolje svjetske velesile, Mojsije se odrekao najvećeg svjetovnog bogatstva koje bi netko mogao poželjeti, sabirući blago na Nebu.

C. Primjeri lošeg ulaganja

1. Psihološki, ljudi daju prioritet trenutačnom ispunjenju svojih želja i hitnih potreba, ili potreba i želja koje su im pred očima. U stvarnosti, odgođena nada obeshrabruje (Izreke 13,12). Stoga je strpljenje nužno kad čekamo na ispunjenje Božjih obećanja prema Njegovom savršenom vremenskom planu (Rimljanima 8,25). Ljudi su skloni trenutačnom nagrađivanju želeći ubrzati ispunjenje obećanja i postizanje svojih očekivanja.

Jakov i Lot bili su kratkovidni u nekim trenucima svojeg života. Stoga su morali doživjeti gubitke sve dok nisu sve predali Bogu i prihvatili Božju milost.

Često ne dobivamo trenutačni odgovor na molitve, i stvari nisu uvijek onakve kakve bismo mi željeli. Sljedeći je savjet koristan za takva vremena: "Hodajte uskom stazom vjere. Uzđajte se u sva Gospodnja obećanja. Uzđajte se u Boga i onda kad je mrak. To je vrijeme da pokažete vjeru." (Ellen G. White, *Svedočanstva za Crkvu*, sv. 1, 151)

2. Bog je odredio da Jakov bude baštinik obećanja i blagoslova Saveza koji su pripadali Ezavu po pravu prvorodstva. Umjesto da vjeruje da će Božja providnost nadjačati prepreke sudbine, Jakov je pristao na podmukli plan svoje majke da laže i ukrade blagoslov koji je pripadao prvorodencu (Postanak 27). Ne poznajući sveobuhvatnu moć vjere, Jakov je bio nemarni oportunist koji je po svaku cijenu želio ubrzati rezultat koji je smatrao korisnim. Nakon Betela (Postanak 28,11-22), Jakov je bio dirnut i preobražen viđenjem ljestvi koje povezuju Nebo i Zemlju (Ivan 1,51). Prigodom susreta kod Penuela (Postanak 32,24-29), nakon mnogo suza i molitava (Hošea 12,4.5), dobio je ime Izrael. Promjena imena postala je spomenik njegovog pobjedonosnog hrvanja s Bogom. Jakovljeva pobjeda slika je iskustva spašenih.

3. Ambiciozni Lot težio je dobitku i profitu. Odabrao je grad na najboljem trgovačkom putu, pun zelenila i s velikim tržištem. Napravio je dom u zlom gradu Sodomi, napustivši nomadski život Abrahama (Postanak 13,10-13). Na kraju je Lot izgubio svu svoju imovinu i dio obitelji. Pošto su se njegovi snovi o blagostanju razbili, bio je prisiljen pobjeći u brda sa svoje dvije kćeri zbog svojega kratkovidnog izbora (Postanak 19,15-30).

Isusov poziv još uvijek vrijedi: vjerujte u Božju providnost i sabirajte blago na Nebu (Matej 6,19-21). Uložite u propovijedanje Evanđelja dok još uvijek ima vremena.

"Sada je dobra prilika da upotrijebe svoja sredstva u korist napaćenog čovječanstva, kao i za napredovanje istine." (Ellen G. White, *Svjedočanstva za Crkvu*, sv. 1, str. 547)

TREĆI DIO: Primjena

Zamolite člana razreda da naglas pročita sljedeće citate. Zatim porazgovarajte s razredom o pitanjima koja slijede.

Vjera i strpljenje

"Mnogi se uznemire kad ne mogu saznati konačni ishod stvari. Oni ne mogu podnijeti nesigurnost i u svojem nestrpljenju ne žele čekati da

vide Božje spasenje.” (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 578) Pritisak koji proizlazi iz okolnosti naveo je Lota i Jakova da teže uspjehu ne čekajući pravo Božje vrijeme.

1. Koje mjere opreza trebamo poduzeti da se nama ne bi dogodilo ono što se dogodilo Lotu i Jakovu?

2. Kako strpljenje u čekanju Boga, bez zabrinutog traženja materijalne sigurnosti, potiče vjernost u desetini i prinosima?

3. Uznemirite li se kad ne možete odmah znati ishod nečega? Zašto mislite da je strpljivo podnošenje nesigurnosti života i čekanje na Božje spasenje tako teško za mnoge od nas? Kako nestrpljenje ometa vjeru? (Hebrejima 11,1.2.6; 6,15; 10,36). Zašto mislite da je tako?

Vjera i djela

“Oni koji se još uvijek grčevito drže za zemaljsko blago i koji ne žele ispravno podijeliti ono što im je Bog posudio, izgubit će blago na Nebu, izgubit će vječni život.” (Ellen G. White, *Svjedočanstva za Crkvu*, sv. 1, str. 157) Spasenje se postiže vjerom (Efežanima 2,8-10).

1. Kako vjernost u desetini i prinosima i pomaganju onima kojima je pomoć potrebna pokazuje zajedništvo s Bogom i vjeru u Njegovu providnost?

2. Kako vjernost u desetini i prinosima utječe na našu vjeru?

“Jednomu od ove moje najmanje braće”

PRVI DIO: Opći pregled

Bog je želio blagosloviti svoj narod da među njima ne bude siromašnih (Ponovljeni zakon 15,4). Ipak, siromaštvo će uvijek postojati (Ponovljeni zakon 15,11; Matej 26,11). Zbog toga je Spasiteljevo poslanje uključivalo duhovno i materijalno olakšanje za one koji su upali u materijalne teškoće (Luka 4,18.19; 7,19-22). Voljeti druge i pomagati onima kojima je potrebna pomoć Božja je zapovijed za one koji slijede Spasitelja (Ponovljeni zakon 15,11).

Društvena skrb je u Izraelu bila kolektivna i individualna dužnost, kao što se može vidjeti iz prakse da se svake sedme godine zemlja ostavi da se odmara (Ponovljeni zakon 23,10.11), kao i iz pabirčenja i prava gladnih da se hrane s tuđe njive (Ponovljeni zakon 23,25). Pismo nas uči da budemo aktivni u činjenju dobra (Job 29,12-16; Izaija 58,6-8) jer je ova aktivnost dio čiste i neiskvarene vjere (Jakov 1,27). Ljubav prema onima koji pate donosi Božje blagoslove (Izreke 28,27; Psalam 41,2). Kada pomažemo napaćenima, mi pomažemo i Gospodinu preko osoba kojima je potrebna pomoć (Matej 25,35-40).

Job je bio pravedan jer je volio siromašne i pomagao im kao da su dio njegove obitelji (Job 29,16). Apostoli su sve napustili da bi pratili Spasitelja (Matej 19,27), dok je bogati mladić napustio mogućnost da postane apostol odbivši svoju imovinu razdijeliti siromašnima, jer je njegova ljubav prema bogatstvu bila na prvom mjestu (Matej 19,16-22).

Kao što je vjernost u desetini i darovima naznaka davanja Bogu (Malahija 3,6-10), pomaganje onima među nama koji su slabi i u oskudici upućuje na autentično duhovno iskustvo, kao što je prikazano Zakejevim obraćenjem (Luka 19,1-10).

DRUGI DIO: Komentar

Prema Božjem savršenom planu, svi bi trebali primati obilje Božjih blagoslova (Ponovljeni zakon 15,4), ali će zbog neposlušnosti uvijek biti siromašnih. U ovom kontekstu pozvani smo da pružimo ruku onima kojima je potrebno (Ponovljeni zakon 15,11).

U tu svrhu razmotrimo pojmove siromaštva i dobročinstva, o kojima Biblija opširno govori, i pokušajmo razumjeti njihovo značenje za naš život.

Jedan od najmanje braće (Matej 25,35-40)

1. Svi koji pate

Prema biblijskim tekstovima moguće je prepoznati pojedince koji pate i kojima je potrebna zaštita. Koristeći se osnovnom podjelom, siromašni su bili:

a. Oni koji nisu mogli zadovoljiti svoje materijalne potrebe pa nisu mogli živjeti dostojanstvenim životom zbog društvenog odbacivanja ili predrasuda (zatvorenici, gubavci i stranci, na primjer);

b. Oni koji su doživjeli velike materijalne gubitke zbog nepovoljnih uvjeta (siromašni, bolesni, gladni, žedni, goli i propali);

c. Osobe s tjelesnim nedostacima (nijemi, slijepi i hromi);

d. Oni koji su bili emocionalno obeshrabreni i možda duševno nesposobni da se brinu za sebe bez tuđe pomoći (ljudi slomljenog srca, duševni bolesnici i ljudi na samrti);

e. Žrtve svojih pogrešaka, tlačenja i nepravde (odbačeni, protjerani, zatvorenici, žrtve nejednakosti, okrutnosti i izrabljivanja);

f. Oni kojima je bila potrebna pomoć da iznova započnu svoj život (pročitajte Levitski zakonik 23,22; Ponovljeni zakon 15,11; Luka 4,18.19; Izaija 62,1.2; Ponovljeni zakon 15,11; Job 29,12-16; Matej 11; Luka 7,20-22; Matej 25,35-40).

Nije bitno u kojim je uvjetima netko osiromašio i je li onaj koji pati odgovoran za svoje siromaštvo. Isto vrijedi i za pitanje zaslužuje li takva osoba pomoć. Čak i netko iz neprijateljskog naroda treba biti predmet Božje ljubavi putem dobročinstva, kao što vidimo iz usporedbe o milosrdnom Samarijancu (Luka 10,28-37; 17,16-18; Ivan 8,48).

2. Izbavitelj, blizak srodnik

U Starom zavjetu izbavitelj je bio blizak srodnik koji je imao dužnost da spasi i oslobodi člana obitelji od ropstva, siromaštva i neimaštine. Ova dužnost je također uključivala obvezu bliskog srodnika da se oženi udovicom svojeg brata bez djece, čime bi spriječio da ona osiromaši (Levitski zakonik 25,25.48.49; Ponovljeni zakon 25,5; Ruta 2,20). Izraelci su ovu obvezu primjenjivali isključivo među pripadnicima izabranog naroda.

Ipak, u usporedbi o milosrdnom Samarijancu, Isus pokazuje da pojam srodnika koji pomaže svojem bratu ne ovisi od krvnim, vjerskim, ili nacionalnim vezama. Samarijanac — omraženi stranac, koji je u ovoj

usporedbi izbavitelj, ponaša se kao bliski srodnik prebijenog Židova, koji je ostavljen da umre pokraj puta (Luka 10,29-37). Dužnost da volimo svojega bližnjega jedna je od dviju najvećih zapovijedi (Luka 10,27.28) na kojima je zasnovan sav Zakon i svi proročki spisi. Ova dužnost također znači da trebamo ljubiti jedni druge jer su svi jedni drugima bližnji (izbavitelji) u nekom smislu. Riječ "bližnji" ukazuje na suosjećajnu i djelotvornu ljubav koju je Bog naložio svim obiteljima u Izraelu. Ova ljubav treba se proširiti na cjelokupno čovječanstvo.

Bog je svijetu poslao svojega Sina (Ivan 3,16) da spasi sve ljude bez razlike. Isus je apsolutni primjer Izbavitelja, našega bliskog srodnika koji nas je došao spasiti od poniženja, patnje i vječnog uništenja. Njegov primjer trebao bi biti mjerilo za naše odnose, pogotovo u crkvi i sa siromašnima i onima koji pate. Stoga ne bismo trebali uskraćivati pomoć bilo kome, već ponuditi hranu i vodu čak i našim neprijateljima (Izreke 25,21.22; Rimljanima 12,20.21). Ipak, sjetimo se da je cilj dobrotvornog rada da potiče i osposobljava osobu da se brine o sebi koliko god je to moguće.

Oni koji pate od progonstva zbog svoje vjere također su Božji "najmanji", koji baštine nebesko kraljevstvo (Matej 5,10.11).

Kako pomoći siromašnima

Možda ste čuli kako neki iznose kritiku prema kojoj je pomaganje siromašnima način na koji vladajuća klasa upravlja siromašnima ili strategija kojom se izbjegava sukob između kapitalista i radničke klase. Drugi vjeruju da socijalna pomoć potiče prošenje i parazitsku ovisnost, nasuprot rehabilitacijskim naporima da se osnaži i razvije pojedinac.

Ipak, Pismo preporučuje da odmah poduzmemo mjere (Ponovljeni zakon 15,11; Izaija 58,6.7) kako bismo pomogli osiromašenim osobama koje su na putu ekonomskog oporavka. Koje god mjere poduzeli, pomoć siromašnima i napaćenima trebala bi ih zaštititi. Točnije, pomoć siromašnima ne bi trebala prouzročiti bespotrebnu ovisnost o onima koji im pomažu, već ih zaštititi od izrabljivanja (Ponovljeni zakon 15,1.2; Levitski zakonik 25,9-19). Takav rehabilitacijski plan uključuje emocionalni i duhovni oporavak siromašnih, uz poštovanje njihovog dostojanstva (Izaija 58,6-8; Luka 4,16-19).

Kako pomoći

1. Osjetite želju da se uključite. Članovi crkve mogu usvojiti osobni plan pomoći nekome u potrebi. Oni također mogu raditi zajedno volontirajući u projektu koji je pokrenula crkva s ciljem da kod polaznika razvije karakter i sposobnosti potrebne za život.

2. Fond za siromašne. Svaki član može izdvojiti neki iznos ili postotak od obiteljskog proračuna koji će redovno upućivati ljudima kojima je potrebna pomoć, kao i doprinositi projektima razvoja pokrenutim od strane crkve.

Svaki vjernik treba podijeliti novac koji mu je na raspolaganju na tri jednaka dijela: (a) najprije za Boga putem darova i desetine (Malahija 3,8-10; Matej 6,33); (b) za obitelj (1. Timoteju 5,8) i (c) za siromašne (Galaćanima 2,10; Jakov 1,27). Ipak, bitno je zapamtiti da je “desetina odvojena za posebnu namjenu. Ona se ne smije smatrati fondom za siromašne. Ona mora biti u potpunosti posvećena za potporu onima koji nose Božju poruku svijetu i ne bi smjela biti preusmjeravana u druge svrhe.” (Ellen G. White, *Savjeti o upraviteljskoj službi*, str. 91)

Osim darova za Svetište, Biblija spominje i načine za pružanje pomoći potrebitima kao što su “pabirčenje” (Ponovljeni zakon 24,19-22; Levitski zakonik 19,9.10), pravo na sakupljanje hrane s tuđih njiva (Ponovljeni zakon 23,24.25) i individualno pokrenuto pružanje pomoći (Izreke 29,7; Izaija 58,7).

Postojao je i prilog koji su Izraelci zvali “druga desetina” (hebr. *ma'aser šeni*) od svakog dodatnog dobitka (Ponovljeni zakon 14,28,29; 26,12.13), koji je obitelj odvajala za bogoslužje i dobročinstvo.

Svaki pobožni Izraelac trebao je potrošiti u Jeruzalemu desetinu prihoda od svoje zemlje u obliku druge desetine. (Joachim Jeremias, *Jerusalem in the Time of Jesus: An Investigation Into Economic and Social Conditions During the New Testament Period*, Philadelphia: Fortress Press, 1969., str. 28,57)

O drugoj desetini pročitajte u knjizi Ellen G. White *Patrijarsi i proroci* poglavlje “Božja briga za siromašne”.

3. Briga o siromašnima, očitovanje Božje pravednosti u životu kršćanina. Trebamo biti više od pobožnih ljudi s obzirom na to da su Job, bogati mladić i Zakej bili bogati i pobožni. Njihov život je primjer — pozitivan u slučaju Joba i Zakeja, a loš u slučaju bogatog mladića — da kad je riječ o bogatstvu, čovjekov duhovni život treba obilježavati ne blagoslov bogatstva niti privid pobožnosti, već iskrena poslušnost Božjoj zapovijedi da pomazemo siromašnima i nesretnima.

U izvještajima o ovoj trojici ljudi, naglasak je na njihovom duhovnom iskustvu, a ne na nesretnicima kojima su pomogli. Biblijski izvještaji o ova tri života osvjetljavaju njihovu duhovnost, pri čemu je dobročinstvo njezin pokazatelj.

Job je razumio da je dobročinstvo izraz Božje pravednosti u njegovom životu (Job 29,12-16). Zakejevo obraćenje postalo je vidljivo kad je

odlučio vratiti sve što je uzeo, dajući polovinu svoje imovine siromašnima (Luka 19,1-10). Za bogatog mladića je davanje cjelokupne imovine siromašnima bilo prilika da postane apostol Kralja nad kraljevima, a možda i da spasi svoj život prigodom uništenja Jeruzalema četrdesetak godina poslije. Davanje imovine siromašnima ispriječilo se između ovog mladića i spasenja (Matej 19,16-22). Nažalost, ovaj mladić je više cijenio svoj imetak od Onoga koji mu je dao snagu da stekne bogatstvo.

TREĆI DIO: Primjena

Briga o siromašnima uključena je u Božji savez (Ponovljeni zakon 15,7) i izraz je prave vjere (Jakov 1,27).

1. Što je zajedničko zapovijedi o desetini i kršćanskom milosrđu?

2. Koje su razlike i sličnosti između društvene pomoći i kršćanskog milosrđa? (1. Korinćanima 13,1-3)

Kad se brinemo o onima koji pate, pomožemo Kristu (Matej 25,35-46).

Zamolite člana razreda da naglas pročita sljedeći citat. Zatim porazgovarajte o pitanjima koja slijede.

“Vidjela sam da su prema Božjoj providnosti udovice i siročad, slijepi, gluhi i unesrećeni na razne načine, tijesno povezani s Njegovom Crkvom, kako bi se Njegov narod iskušao i mogao razviti ispravan karakter.” (Ellen G. White, *Svjedočanstva za Crkvu*, sv. 3, str. 450,451)

Zašto je bitno razumjeti da je činjenje dobra zapovijed o ljubavi, a ne tek mogućnost koju podrazumijeva kršćanski život? Na koji način milosrđe daje težinu našem ispovijedanju vjere?

“Oni s lijeve strane Kristu, oni koji su Ga zanemarili u osobama siromašnih i onih koji pate, nisu bili svjesni svoje krivnje. Sotona ih je zasljepio; nisu shvatili što duguju svojoj braći. Bili su zaokupljeni sami sobom i nisu se brinuli za potrebe drugih.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 639)

Zašto pred Bogom ne možemo tvrditi kako nismo znali opseg naših obveza prema siromašnima i napaćenima? Sada kad to znamo, koji će biti naš odgovor u budućnosti?

Planiranje za uspjeh

PRVI DIO: Opći pregled

Pismo nas uči da od mladosti trebamo služiti Gospodinu (Propovjednik 12,1), radeći svom snagom (Propovjednik 9,10) i s punom odgovornošću (Izreke 14,23; 2. Solunjanina 3,8). Uz to, trebamo zatražiti Božji savjet za sve što smo naumili (Izreke 3,5).

Kada tražimo savjet od Gospodina, On vodi naš put (Izreke 3,6). Ovo Božje vodstvo važno je u oblikovanju uspješne obitelji s mudrim bračnim drugom kojeg nam je dao Gospodin (Izreke 19,14; 2. Korinćanima 6,14.15).

Ipak, čak i kad sve učinimo kako treba, vjera u Božje vodstvo može biti iskušana nepredviđenim okolnostima koje se ne mogu objasniti i koje su izvan naše vlasti. Takve kušnje mogu naići u obliku bračne svađe, gubitka vlasništva ili zdravlja i smrti voljenih (Propovjednik 5,13.14; Job 2,2-8). Možemo biti zahvalni Gospodinu što nam obnavlja snagu u takvim teškoćama i nakon njih (Jošua 1,9; Ivan 16,33; Hebrejima 13,5). Ako nas teškoće nećemo mogu naučiti, to je gorka lekcija da uspjeh i materijalno blagostanje, iako su poželjni, možemo izgubiti bez upozorenja. Zato iz biblijske perspektive bogatstvo i imovina nisu dovoljni za uspjeh. Zahvalnost na onome što imamo (Izreke 15,16; 1. Timoteju 6,6.8), služenje Gospodinu s radošću (Luka 1,47; Psalam 126,3) i povjerenje u Njegovu providnost (Matej 6,24-34; Psalam 37,25) daleko su veće bogatstvo.

Kad nam Gospodin daruje materijalno blagostanje, On očekuje da Ga poštujemo zbog onoga što nam daje (Izreke 3,9.10). Kao primatelji ovakvog obilja, moramo imati na umu da pravi uspjeh ne ovisi o bogatstvu, čak ni o onom koje nam je dao Bog. Pravi uspjeh znači biti vjerni upravitelj, neovisno o okolnostima kroz koje prolazimo. U blagostanju, nevoljama, zdravlju ili bolesti, moramo biti vjerni do smrti da bismo na kraju baštinili krunu života (Otkrivenje 2,10).

DRUGI DIO: Komentar

Uspjeh u životu može se definirati na razne načine, ovisno o nečijem sustavu vrijednosti ili o prevladavajućem shvaćanju u nekoj kulturi.

Kad se uspjeh mjeri isključivo materijalnim dobrima ili ljudskim uspjehom, onda je jasno da takva osoba razmišlja ovozemaljski. Dug život i bogatstvo u skladu su s Pismom (Izreke 3,16), ali takve blagoslove ne dobivamo uvijek na ovom svijetu.

Čak i kod onih koji žive u gospodarski razvijenim zemljama, grijeh će naći načina da život pretvori u teret i oduzme mu smisao putem tjelesnih djela (Galaćanima 5,19-21). Međutim, Isus nam je došao podariti život “u izobilju” (Ivan 10,10). To je put pravog uspjeha.

Uvjeti za pravi uspjeh

1. Bog na prvom mjestu: Uspjeh u materijalnom i duhovnom životu ovisi o tome stavljamo li Boga na prvo mjesto (Matej 6,33; Ponovljeni zakon 28,1-14). Bog nas zato poziva da držimo Njegove zapovijedi kako bismo postali sveti narod (Ponovljeni zakon 28,9), koji se zove Njegovim imenom (Ponovljeni zakon 28,10). Potom On preko materijalnih blagoslova uzdiže svoj narod i svoje ime iznad svih naroda (Ponovljeni zakon 28,1; Malahija 3,12).

Naša spoznaja je nesavršena. Ima putova koji nam se čine ispravnim, ali nisu dobri (Izreke 16,25). Zato trebamo ukazati povjerenje Gospodinu koji će usmjeravati naš put (Izreke 3,5-8).

2. Poduzetnost: Pismo poduzetnim naziva nekoga tko je brz, vješt i sposoban (hebr. *mahir*) (Izreke 22,29). Poduzetnost u hebrejskom podrazumijeva i oštrinu i prodornost (hebr. *haruc*), i koristi se za nekoga tko je efikasan (Izreke 13,4). Prema tome, poduzetna osoba reagira brzo i stručno. Nemar i besposlica ne rimuju se s uspjehom.

3. Napredak i moralno poštenje: Josip je bio uspješan jer je Jahve bio s njim, prema Postanku 39,2-5. U ovom ulomku hebrejska riječ *calah*, “napredan”, doslovno znači “gurati naprijed”, “biti koristan”, “biti dobar”. Josip nije bio žrtva okolnosti ili besposlice, jer je “gurao naprijed” i planove pretvarao u stvarnost. Koristio je prilike, uvijek se savjetujući s Jahvom i, prema tome, bio odličan u onome što je radio.

Nadalje, Josip je našao milost kod Potifara koji mu je vjerovao i postavio ga nad svime što ima. Veličina ove odgovornosti pokazuje da je Josip, osim što je dobro radio, bio čestit, iskren i pouzdan. Svijetu su potrebni ljudi kao Josip u svim sferama života. “Najveća je potreba svijeta za ljudima koji se ne daju ni kupiti ni prodati, koji su u dubini svoje duše poštenu i časni, za ljudima koji se ne boje nazvati grijeh njegovim pravim imenom, za ljudima čija je savjest vjerna dužnosti kao magnetska igla polu, ljudima koji će stajati na strani pravednosti makar se i Nebo srušilo.” (Ellen G. White, *Odgoj*, str. 50)

4. Razumijevanje granica zemaljskog uspjeha. Ljudi često definiraju uspjeh materijalnim blagoslovima, ne uzimajući u obzir nematerijalne darove poput zdravlja, veselja, dobrih društvenih i obiteljskih odnosa, kao i uspješnog molitvenog života.

Nažalost, čovjek sve ove neopipljive darove ne dobiva uvijek odjednom. Što je još gore, ljudi ove darovi čak i žrtvuju da bi postigli ovozemaljski uspjeh. Stoga je bolje da čovjek ima manje materijalnog blaga, ali "sa strahom Gospodnjim", nego da ima mnogo novca, a s brigom i nemirirom (Izreke 15,16; vidi i Propovjednik 4,6).

Čovjek koji stekne veliko bogatstvo može, istina, imati mnogo (Propovjednik 10,19). Ipak, ovakav ne može imati ono što novac ne može kupiti, kao što su sloboda i mir da uživa u onom što ima (Propovjednik 5,19) i dar Duha (Djela 8,20), koji uključuje rod pravednosti (Galaćanima 5,22).

Uspjeh praćen velikom imovinom i povlaštenim položajem ne čini čovjeka nužno boljim, a može donijeti dodatne kušnje (1. Timoteju 6,9.10).

Osim toga, materijalni uspjeh je nesiguran. Neke vrste bogatstva donose ljudima štetu umjesto koristi i u trenutku mogu ostati bez njih (Propovjednik 5,13.14). Mnogo puta želja za stjecanjem mnogo novca postane sama sebi cilj u nastojanju da se stekne još više, čak i kada ta osoba više ne može uživati u svemu što je stekla (Propovjednik 4,6-8). Što je još gore, može se dogoditi da u ovom teško zaradenom bogatstvu na kraju uživa netko tko nije prstom maknuo da ga stekne (Propovjednik 6,2).

Primjeri uspjeha

1. Uspjeh i mudrost: Riječ koja u Bibliji označava bogatstvo (hebr. *sakal*) na različitim se mjestima prevodi kao "uspjeh", "razboritost" i "mudrost". Ova riječ koristi se za Jošuiine pobjede u Kanaanu (Jošua 1,7.8) i Davidove uspjehe u bitkama (1. Samuelova 18,5.14.15). Sva mudrost i razboritost koje vode do uspjeha dolaze od Boga (Izreke 9,10). Ova biblijska istina razlog je što se iste riječi (*sakal*) u ovim primjerima mogu prevesti kao mudrost i kao uspjeh.

2. Uspjeh u braku i obitelji: Brak i obitelj oslanjaju se na mudre i uspješne (hebr. *sakal*) bračne drugove, i zato je mudra (*sakal*) žena dar od Boga (Izreke 19,14). S druge strane, postoje bezumni muževi poput Nabala (1. Samuelova 25,25), čija oholost i ludost mogu biti pogubne.

U izvještaju o Abrahamovom traženju žene za Izaka možemo naučiti važna načela koja se tiču braka. Abraham je povjerio Bogu zadatak da pronade ženu za njegovog sina (Postanak 24,7). Abrahamov je sluga, u

skladu s vjerom svojega gospodara, ozbiljno tražio nevjestu moleći se Bogu za vodstvo (Postanak 24,12). Dok se Izak molio u polju (Postanak 24,63), Bog mu je doveo ženu Rebeku. Na isti bi se način kršćanke trebale moliti Bogu da im pruži mudrog i razboritog (*sakal*) muža i financijski stabilan i uspješan dom.

3. Uspjeh u bilo kojoj situaciji: Bog je želio otvoriti nebeske ustave i blagosloviti Izraelce kako bi mogli ostvariti (hebr. *ashar*) Njegov plan da ih učini blagoslovom za sve narode. Ovaj blagoslov ovisio je o vjernosti naroda u vraćanju desetine i prinosa (Malahija 3,10-12). U grčkom prijevodu Starog zavjeta koji je djelo Židova (Septuaginta), riječ za “napredak” prevedena je na grčki kao *makariori*, što znači “blagoslovljen” ili “blažen” (Malahija 3,12). Ovaj blagoslov (*makariori*) trebao je privući pozornost svih naroda Gospodnjem imenu.

U blaženstvima u Govoru na gori, Isus naziva blaženima (grč. *makariori*) u svojem kraljevstvu siromašne duhom, krotke, milosrdne, mirotvorce i one koji su čistoga srca (Matej 5,1-9). Isus upućuje na još jednu skupinu blaženih (*makariori*): one koji su progonjeni i lažno optuženi zbog Njegovog imena (Matej 5,10.11), kao i na one koji strpljivo podnose kušnje i nevolje zbog svoje vjere (Jakov 5,11).

S druge strane, mnogi čine sve što treba, a ipak ih snađu nepredviđeni događaji koji ozbiljno kušaju njihovu vjeru: nesreća, bolest, financijski slom i gubitak voljenih. Zahvaljujući strpljenju s kojim se suočavaju s ovakvim kušnjama ne gubeći vjeru, ove su osobe u Božjim očima blagoslovljene, blažene i uspješne, kao što je bio Job (Jakov 5,10-11). Njihov život je uspješan jer su vjerni bez obzira na okolnosti (Otkrivenje 2,10).

Prema tome, Bog nas sa zadovoljstvom blagoslivlja materijalnim dobrima, ali to se ne događa uvijek zbog nama nepoznatih razloga u borbi između dobra i zla (Job 1,8-22) (vidi Ellen G. White, *Savjeti o upraviteljskoj službi*, str. 193).

Ipak, Božjom milošću možemo uspjeti u ključnom životnom izazovu: da Boga uvijek stavimo na prvo mjesto (Matej 6,33).

TREĆI DIO: Primjena

Zamolite člana razreda da pročita naglas sljedeće citate. Zatim razgovarajte o pitanjima koja slijede.

Prividni uspjeh

“Zlo postiže uspjeh samo prividno, a ne stvarno.” (Ellen G. White, *Odgovj*, str. 92)

Kako da nas ne uznemiri prividni uspjeh ljudi koji se ne boje Boga (Psalam 73,2-20)?

Prividni neuspjeh

“Naši vlastiti planovi često se ne ostvaruju da bi Božji planovi mogli postići potpuni uspjeh. O, tek će nam u budućem životu biti objašnjene zamršenosti i tajne života, koje su toliko puta ometale i razočaravale naše najtoplije nade. Tada ćemo vidjeti da su molitve i nade za ono što nam je izgledalo uskraćeno bile naši najveći blagoslovi.” (Ellen G. White, *Naše visoko zvanje*, str. 320)

Kako nas ovaj citat tješi u našim gubicima, neispunjenim očekivanjima i razorenim nadama u ovom životu? Također, kako nam ovdje opisani osjećaji pomažu da nas ne uznemiri prividni neuspjeh vjernika (1. Korinćanima 13,7; 1. Petrova 1,6,7; 1. Petrova 4,16)?

Načela pravog uspjeha

“Nema područja poštenog poslovanja za koje nam Biblija ne bi mogla ponuditi najosnovniju pripremu. Biblijska načela marljivosti, čestitosti, štedljivosti, vladanja sobom i neporočnosti tajna su pravog uspjeha.” (Ellen G. White, *Odgoj*, str. 115)

1. Zašto su biblijska načela uspjeha tako važna (Propovjednik 7,12; Izreke 3,13-18)?

2. Kako možemo društveno i financijski napredovati, a da pritom ne izgubimo vjeru i ne padnemo u zamku srebroljublja (Matej 6,33; 1. Lje-topisa 29,14-16; Izreke 3,9.10)?

Čuvajte se pohlepe

PRVI DIO: Opći pregled

Požuda kao oblik pohlepe povlači za sobom grijeh, čiji je ishod smrt (Jakov 1,15; vidi također Juda 1,18). Pohlepa je kršenje zakona nesebične ljubavi (1. Korinćanima 13,5). S druge strane, život s Bogom u zadovoljstvu veliki je dobitak (1. Timoteju 6,6-10).

Pohlepa ne poznaje granice, čak ni kad su u pitanju svetinje, kao što često pokazuje život ljudi i anđela u Bibliji. Lucifer se na Nebu želio uzvisiti (Izaija 14,12-14). Danas na Zemlji ljudi žude za onim što pripada isključivo Bogu. Nakon pada Jerihona Akan se polakomio za onim što je bilo posvećeno za Gospodnju riznicu (Jošua 6,19; 7,20.21). Juda je bio kradljivac i uzimao iz zajedničke kese novac (Ivan 12,4-6). Kada se u crkvi očitovalo djelovanje Duha Svetoga, Ananija i Safira su lagali jer su prisvojili dio onog što su zavjetovali (Djela 5,1-10). Čak je i izabrani narod okrađao Boga nakon što ih je On spasio iz izgnanstva (Malahija 3,8-10).

Lijek za ovu pohlepu i požudu jest život u Duhu, a ne u tijelu (Galaćanima 5,22, Rimljanima 8,4-9). Oni koji ne poznaju Boga žive u požudi ili pohlepi (1. Solunjanina 4,5). Ipak, oni koji slijede Krista odriču se sebe i nose svoj križ (Luka 9,23), izbjegavajući pokvarenost koja je zbog požude u svijetu (2. Petrova 1,4).

Oponašajući Boga, Davatelja svega — uključujući i onog što dajemo Njemu (1. Ljetopisa 29,14) — mi hodimo u ljubavi, kao što je Krist hodio. Ljubav prema grešnicima navela je Krista da sebe nesebično da za nas kao “prinos i žrtvu” (Efežanima 5,1.2). Život koji je vođen milošću Krista, utjelovljene Riječi, i molitvom, potvrdit će biblijsku tvrdnju: “Blazhenije je davati nego primati.” (Djela 20,35), i: “Bog ljubi vesela darivaoca.” (2. Korinćanima 9,7)

DRUGI DIO: Komentar

Želja i pohlepa

1. Grčka riječ koja se koristi u Novom zavjetu, *epithymia*, “želja”, može značiti i “žudnja” ili “požuda” (Jakov 1,14; 1. Ivanova 2,1.17). Prije obraćenja hodali smo u željama (*epithymia*) tijela (Efežanima 2,3). Budući

da ne poznaje Boga, čovječanstvo slijedi požude (*epithymia*) svojeg srca (Rimljanima 1,21-24). S druge strane, Pavao želi (*epithymia*) vidjeti svoju braću (Rimljanima 15,23) i čezne (*epithymia*) za tim da bude s Kristom (Filipljanima 1,23).

Prema spomenutim značenjima, čežnja može biti dobra i loša. Zato nam apostol Pavao savjetuje: "Usmrтите, dakle, ono što je u vašem tijelu zemaljsko", u što spada požuda (*kakos epithymia*) koja je štetna i nezdrava, kao i pohlepa (*pleoneksia*), što je vrsta idolopoklonstva (Kološanima 3,5).

2. Nasuprot tome, pohlepu izrazito karakterizira prekomjerna želja za bogatstvom i imovinom, ili za tuđom imovinom.

Apostol Pavao koristi riječ "lakomac" (grč. *pleoneksia*) u smislu žudnje za dobitkom (Efežanima 5,5). Isus na sličan način povezuje pohlepu s materijalnim izobiljem (Luka 12,15). Pohlepa se također može primijeniti i na prekomjernu ili nezakonitu želju za nečim.

Pohlepa (*pleoneksia*) ili požuda (*kakos epithymia*) zamućuje grešnikovo razmišljanje jer je to želja bez samokontrole (Galaćanima 5,22), koja dovodi do idolopoklonstva (Efežanima 5,5) zbog veličanja materijalnog umjesto Stvoritelja.

Primjeri za opomenu

1. Lucifer je naumio zasjesti na Božje mjesto (prijestolje) (Izaija 14,12-14) i preuzeti pravo da mu se klanjaju (Matej 4,9), čime je želio uzvisiti sebe. Ipak, pošto nije uspio na Nebu, Lucifer je preusmjerio svoje zle namjere na čovječanstvo, potičući grijeh i požudu da bi uništio Božje blago na Zemlji (Malahija 3,8-10).

Međutim, Gospodin poziva vjerne da se okrenu Njemu (Malahija 3,7,8) obećavajući im nemjerljive blagoslove (Malahija 3,10-12) koji su bolji od dobitka stečenog požudom.

2. Akan je priznao da je poželio (hebr. *hamad*) svete predmete iz Gospodnje riznice (Jošua 6,18,19; 7,21). *Hamad* znači "žudnja", "čežnja", "požuda", "ljepota", "milina", "zadovoljstvo", "dragocjenost". Ova riječ se u Desetoj zapovijedi koristi za pohlepu, koju zabranjuje (Izlazak 20,17). Grijeh može početi i sa željom za nečim što je dobro, ali zabranjeno.

Grčki prijevod Starog zavjeta, koji su preveli Židovi (Septuaginta), kao i biblijski tekstovi iz pera apostola Pavla, prevode hebrejsku riječ *hamad* iz Desete zapovijedi grčkom riječju *epithymia*, što također znači "požuda" (Rimljanima 7,7; 13,9). Međutim, ova požuda ili privlačnost (*hamad*) zabranjene ljepote i zadovoljstva može se pobijediti budnošću i molitvom (Matej 26,41). Ako Bog nije prvi u nečijem životu (Matej

6,33), požuda, makar u početku bila bezazlena i zakonita, bit će zadovoljena bez samosvladavanja (Galaćanima 5,22), što vodi u grijeh.

U Akanovom slučaju požuda je bila usmjerena na nešto što je bilo zabranjeno. Pošto je njegov grijeh objelodanjen, Akan je, zaslijepljen pohlepom (*hamad*), i dalje ukradeni plašt opisivao kao “dobar” ili “lijep” (Jošua 7,21). Ipak, ljepota i vrijednost željenog ne opravdava i ne umanjuje krivnju grijeha.

3. Eva (Postanak 3,6) je vidjela da je stablo dobro, ugodno za gledanje i poželjno (*hamad*), pa je pojela njegov zabranjeni plod. Prekršila je u Edenu načelo Desete zapovijedi. I ovdje nalazimo pouku da nešto lijepo, dobro i poželjno (*hamad* i *epithymia*), što je dovelo do grijeha u Edenu, djeluje na isti način i nakon pada (Jakov 1,14; 1. Ivanova 2,16.17).

4. Judino iskustvo (Ivan 12,1-8) upozorava nas da vodeći položaj i čudesna iskustva sami po sebi ne sprečavaju pohlepu u srcu. Kao jedan od dvanaestorice apostola, Juda je slušao Učitelja iz prve ruke, svjedočio nevjerovatnim čudima i služio kao Gospodnji rizničar. Ipak, Juda je krao od prinosa za Kristov rad (Ivan 12,5.6) i čeznuo za skupim darom koji je Kristu darovan iz dubine jednog zahvalnog pokajničkog srca. Uz još nekoliko njih, Juda nije odobravao Marijin čin poštovanja prema Spasitelju jer su smatrali da je pomazanje Isusa bespotrebno trošenje novca. Smatrali su da je ovaj novac mogao biti bolje iskorišten da se dao siromašnima (Marko 14,4.5). Ili ga je, možda, Juda želio za sebe?

Osim što doprinose Gospodnjem djelu (Malahija 3,10), desetine i darovi imaju dodatno duhovno značenje za odanog vjernika, kao što je veličanje Gospodnjeg imena (Malahija 1,11), zbližavanje darovatelja s Bogom (Malahija 3,7.8), slavljenje Boga (Izreke 3,9) i služenje Njemu (Psalam 66,14). Zbog toga se Marijina nagrada (Ivan 12,3-8) neće uzeti od nje. Za nju je pranje Isusovih nogu mirisom vrijednim više od tristo dnevnica bilo sitnica. Klečeći i otirući noge svojem Gospodinu vlastitom kosom, Marija je i sebe dala Bogu na dar. Zbog ovakvog duha, nagrada se vjernom davatelju nikada neće uskratiti:

“Samopožrtvovalni, posvećeni pojedinci, koji vraćaju Bogu ono što je Njegovo kako On od njih i zahtijeva, bit će nagrađeni prema svojim djelima. Ako su tako posvećena sredstva čak i bila zloupotrijebljena pa ne ostvaruju cilj koji je darivatelj imao na umu — Božju slavu i spasenje duša — oni koji su u iskrenosti duše prinijeli ovu žrtvu, neće ostati bez svoje nagrade.” (Ellen G. White, *Svjedočanstva za Crkvu*, sv. 2, str. 434)

5. Ananija i Safira služe kao primjer (Djela 5,1-11). Prema Levitskom zakoniku novac od prodaje imanja trebao se donijeti kao dar u riznicu Svetišta (Levitski zakonik 27,8-33). Desetina je također bila na listi svetih stvari (Levitski zakonik 27,31-33; Malahija 3,10). Ipak, u Levitskom

zakoniku 27. određuje se da sve što bi trebalo biti posvećeno Jahvi treba prvo procijeniti svećenik prije nego što se proda ili otkupi, prema zakonu o otkupljenju (Levitski zakonik 27,8; 11-13.25.27.31.32).

Ova procjena od strane svećenika može se razumjeti kao namjera da se spriječi pohlepa koja bi proizišla od podcjenjivanja vrijednosti darovanog ili otkupu namijenjenog predmeta. Svećenikom se procjenom također moglo spriječiti zadržavanje dijela prihoda od strane vjernika.

Budući da svećenici više nisu nadgledali procjenu imovine za prodaju ili isplatu darovanog iznosa koja bi uslijedila, procjena vrijednosti prodanog posjeda ovisila je isključivo o savjesti Ananije i Safire. Međutim, Ananija i Safira lagali su da bi za sebe zadržali dio onoga što su obećali.

Međutim, u Novom zavjetu su desetine i prinosi i dalje sveti, kao i u Starom zavjetu. U prilog ovoj tvrdnji ide i izravno otkrivenje od strane Gospodina (Hebrejima 2,1-4) i Duha Svetoga (Djela 5,1-11).

Kad god bi došlo do duhovne obnove, darežljivost naroda bila je siguran pokazatelj buđenja (Izlazak 35,20-29; 2. Ljetopisa 31,1-12; Malahija 3,6-12; Djela 4,34-37). Međutim, Ananija i Safira nisu bili dovoljno oduševljeni izlivanjem Duha Svetoga pa su poželi posljedice. Da su Ananija i Safira bili uspješni u svojoj prijevari, ugled apostola i legitimitet crkve bili bi ugroženi od početka. Iako danas ne dolazi do iste trenutačne presude, doći će dan kad će svi položiti račun Gospodinu za sve što su učinili, bilo dobro ili loše (Propovjednik 12,13.14).

“Ovaj znak opasnosti nije dan samo prvoj Crkvi, već i svim budućim naraštajima kao dokaz koliko Bog mrzi lakomost, prijevaru i licemjerje. U početku su Ananija i Safira njegovali pohlepu. ... Dragovoljni darovi i desetina jesu dohodak Gospodnjeg djela.” (Ellen G. White, *Djela apostolska*, str. 46)

TREĆI DIO: Primjena

Zamolite člana razreda da naglas pročita sljedeće citate. Zatim sa svojim razredom odgovorite na priložena pitanja.

Lijek za pohlepu

“Trajno dobročinstvo koje se odriče sebe predstavlja Božji lijek za grozne grijehе sebičnosti i pohlepe. ... On je odredio da davanje prijede u naviku kako bi se mogli usprotiviti opasnom i prijevarnom grijehu pohlepe. Stalnim davanjem pohlepa je osuđena na smrt.” (Ellen G. White, *Temelji sretnog doma*, str. 304)

1. Samopožrtvovno dobročinstvo može djelovati strano neobnovljenom ljudskom srcu. Kako možemo činiti dobro i pronaći zadovoljstvo u

darežljivosti, oslobađajući time sebe od pohlepe?

2. Kako druge možemo poticati na vjernost u desetini, darovima i redovnim donacijama za dobrotvorne i misionarske potrebe?

Darežljivost i Duh Sveti

“Ova dragovoljnost vjernika bila je posljedica izlivanja Duha. Obratnici na Evanđelje bili su ‘jedno srce i jedna duša’. Imali su zajednički cilj — uspjeh zadaće koja im je bila povjerena; a u njihovom životu nije bilo mjesta pohlepi.” (Ellen G. White, *Djela apostolska*, str. 44)

“Nakon toga su Ananija i Safira ožalostili Duha Svetoga popuštanjem osjećaju pohlepe.” (Ellen G. White, *Djela apostolska*, str. 45)

Kršćanska darežljivost je rezultat djelovanja Duha Svetoga u našem životu. Suprotnost darežljivosti je pohlepa. Što bi pokazala vaša duhovna samoprocjena kad biste ispitali svoju vjernost, redovnost i darežljivost s kojom doprinosite crkvenim misijskim projektima i akcijama pomoći ljudima u potrebi? (Pročitajte također 2. Korinćanima 13,5.)

Mudro raspolaganje sredstvima

PRVI DIO: Opći pregled

Trebamo vjerovati Bogu (Matej 6,24-27) i ne njegovati ljubav prema novcu (Matej 6,24). Možemo voditi brigu o svojoj imovini (Izreke 27,23), biti oprezni (Izreke 6,8; 10,5) i živjeti bez straha (Matej 6,34), posvećujući svoj život objavljujući Božje sile (Psalam 71,18). Kada ostarimo i oslabimo (Propovjednik 12,1-8), mi i dalje možemo donositi rod za Gospodina (Psalam 92,14) uz Njegovu pomoć (Psalam 71,1.18), jer je On obećao da će se brinuti o nama (Izaija 46,4; Psalam 91,12.14). Tako ćemo imati mir i kad se naš dah života vrati Stvoritelju u kojemu je sve sazdan (Kološanima 1,16).

Naš život i bogatstvo ne traju vječno (Izreke 27,24) i naša će imovina pripasti drugima (Psalam 49,11), jer ništa ne možemo ponijeti u grob (Propovjednik 5,15). Zato, kad god je to moguće, “valjan čovjek ostavlja baštinu unucima” (Izreke 13,22). Ipak, to treba učiniti da se spriječe svade među nasljednicima. Kada sastavljamo oporuku, ne trebamo misliti isključivo na svoje zemaljske interese, a zakinuti Boga. Ovaj propust je upropastio bezumnog bogataša iz Isusove usporedbe (Luka 12,19.20).

Kada priznajemo što nam sve Bog znači u životu (Psalam 24,1) i živimo za Njegovu slavu (1. Korinćanima 10,31), mi svoje misli usmjeravamo na nevidljivo, koje je vječno (2. Korinćanima 4,8). Čekamo grad s temeljima (Hebrejima 11,10) čiji je graditelj i stvoritelj Bog, umjesto da uložimo sve naše vrijeme i snagu na gomilanje zemaljskog bogatstva (1. Timoteju 6,17).

Ulažući u Božje djelo (Malahija 3,8-10), ostavljamo za sobom naslijeđe vjere. Zatim, jednog dana, kad budemo počivali od svojeg rada, pratit će nas dobra djela (Otkrivenje 14,13) jer će Bog biti proslavljen u njima, čak i u našoj odsutnosti.

DRUGI DIO: Komentar

Imajte povjerenje u Boga

Sve je sazdan po Bogu Sinu i za Njega (Kološanima 1,16). Ipak, zbog toga što “novci pribavljaju sve” (Propovjednik 10,19), mi se vezujemo za novac, usprkos tome što smo samo privremeno čuvari takvih sredsta-

va. Sklonost srebroljublju (1. Timoteju 6,10) Sveto Pismo osuđuje (Matej 6,24).

Bila bi prava ludost kad bismo povjerenje u Boga zamijenili ljubavlju i očekivanjima prema stvorenom svijetu (Jeremija 5,4; Rimljanima 1,21.22). Bogovi ovoga svijeta iskrivljuju naše razumijevanje stvarnosti i osljepljuju nam um da ne vidimo Božju slavu u Kristu (2. Korinćanima 4,3.4).

Bez vjere gubimo čvrst temelj svoje nade (Hebrejima 1,1). Hvata nas strah od smrti (Hebrejima 2,15) i nesigurnost (Matej 6,34). Zato se čvrsto držimo za stvari, opirući se zapovijedi da vratimo Bogu ono što Njemu pripada.

Ako se nakon uskraćivanja Bogu onoga što pripada Njemu vratimo (Malahija 3,7), vjera će donijeti nadu, spasenje i dobra djela (Efežanima 2,8-10). Božja ljubav otklonit će strah (1. Ivanova 4,18) i dati nam nadu, jer nas On nikad neće ostaviti niti napustiti (Hebrejima 13,5).

Pripremite se za budućnost

Rad je u Edenu bio dio zadovoljstva koje je ovaj vrt pružao čovjeku (Postanak 2,15). Nakon sagrađenja preživljavanje je ovisilo o napornom radu “u znoju lica svoga” (Postanak 3,17-19). Biblija nam nalaže da pošteno radimo (Izlazak 20,9) i brinemo se o svojoj imovini (Izreke 27,33), kao i da se pobrinemo za svoju budućnost (Izreke 6,8; 10,5) dok možemo raditi. Ipak, starost donosi slabost (Propovjednik 12,1-8), a mi molimo Boga da nas ne napusti (Psalam 71,18). Usprkos tjelesnom propadanju, i dalje možemo donositi rod za Boga (Psalam 92,15), koji je obećao da će se brinuti o nama i u starosti (Izaija 46,4).

Bogatstvo ne traje zauvijek (Izreke 27,24), a naša imovina pripast će drugima (Psalam 49,10) jer ništa nećemo odnijeti sa sobom u grob (Propovjednik 5,15). Zbog ovih razloga trebamo ukazati čast Bogu već danas (Izreke 9,10).

Blagoslovi

Bog nam daje blagoslove i spasenje uz zadaću da ove blagoslove prosljedimo sljedećem naraštaju. U Starom zavjetu riječ “savez” ima i značenje oporuke s uvjetnim odredbama da bi njegovi korisnici mogli primiti baštinu.

U ovaj Božji savez uključeni su materijalni blagoslovi kao što je kanaanska zemlja (Postanak 15,18), nastanak velikog naroda (Postanak 12,2; 15,5) i izobilje materijalne imovine (Ponovljeni zakon 28,11). Tu su također i duhovna obećanja: dolazak Mesije (Galaćanima 3,16) i nalog da se ovi blagoslovi prenesu svim narodima (Postanak 12,3; Galaćanima

3,8.14). Svi koji žive vjerom obuhvaćeni su ovom oporukom i ne trebaju se bojati jer su pod Božjom skrbi.

Novi zavjet također objašnjava značenje ovog naslijeđa Božjih materijalnih i duhovnih blagoslova namijenjenih Njegovom narodu. Grčka riječ *diateke* (Galaćanima 3,15-18; Hebrejima 9,16.17) znači “oporuka”, “posljednja želja” sastavljača u smislu jednostranog odnosa. Prema uvjetima oporuke, baštinik vjere samo treba prihvatiti ponudu. Nama, korinćanima oporuke (*diateke*) potvrđene Kristovom krvlju (Matej 26,28), dana je odgovornost da prenesemo budućim naraštajima baštinu iz ove oporuke (Postanak 9,9; 17,9), što se vidi po blagoslovima patrijarsima (Hebrejima 6,13-18) i poslanju Crkve da propovijeda svim narodima (Matej 28,19).

Vraćanje Gospodnje baštine

Svi blagoslovi koje smo primili u životu trebamo vjerno upotrijebiti Bogu na slavu (1. Korinćanima 10,31; Malahija 3,8-10). Mi Ga slavimo time što neposredno dijelimo s crkvom i preko crkve sve što nam je On dao. Biblija iznosi primjere koji ilustriraju ova načela:

Abraham: Bog je pohvalio Abrahama što je poučio svoju obitelj da “poslije” njega nastavi služiti Jahvi i nakon njegove smrti (Postanak 18,17-19).

David: David je imenovao svojeg sina Salomona za baštinika. David se također pobrinuo da njegov sin primi materijalnu i duhovnu baštinu kako bi nastavio obavljati djelo koje je Bog povjerio Davidu, a koje David nije uspio obaviti.

Na kraju života ispunjenog darežljivim prilaganjem za Božje djelo, David je kao starac ponudio sredstva koja je pripremio, osobno i kao kralj, za gradnju Hrama (1. Ljetopisa 29,2.3). Ovaj posao, započet otprilike tri godine nakon njegove smrti (2. Ljetopisa 3,2), postat će svjedočanstvo svim narodima (2. Ljetopisa 6,32.33).

Ovaj hram će vjekovima biti silan misijski projekt koji je izvorno zamislio i financirao David, a koji je milijune ljudi privukao domu molitve namijenjenom svim narodima (Izaija 56,3-7). Ovo djelo je ostvareno samo zahvaljujući Davidovoj odlučnosti da vrati Bogu ono što je primio od Njega tijekom života (1. Ljetopisa 29,14).

Davidova životna priča pokazuje nam da naša obveza prema Bogu vrijedi čitavog života. Ako ulažemo u Božje kraljevstvo u ovom životu poput Davida, ostavit ćemo za sobom baštinu koja će nas nadživjeti. Zato moramo dovesti u red svoje poslove. Ovaj zadatak može značiti prijenos naše imovine na baštinika kako bi mogao nastaviti svjedočiti za Krista i kada nas ne bude.

Naš udio u Savezu

Krist je s nama obnovio Božji savez (Marko 14,24; Hebrejima 12,24) kako bismo Ga propovijedali širom svijeta (Matej 28,19). Kao kod Abrahama i Davida, materijalna dobra i duhovno naslijeđe koje nam Bog daje treba omogućiti nastavak širenja Evanđelja u obitelji i crkvi, za spasenje svih naroda.

Božja oporuka nalaže Božjem narodu vjernost i darežljivost u desetini i darovima. Takvo vjerno i darežljivo davanje pokazat će narodima da blagoslovi koje je Božji narod primio (Malahija 3,12) dolaze od poslušnosti Njemu. Ovi blagoslovi trebaju se zauvijek prenijeti djeci (Ponovljeni zakon 12,28). Zato su ljudi u vrijeme duhovnih buđenja u Hram donosili svoju imovinu (Izlazak 35,20-29; 2. Ljetopisa 31,1-12; Nehemija 10,37-38; Malahija 3,6-12) ili su je, u novozavjetnim vremenima, polagali pred noge apostolima (Djela 2; 4,34-37).

“Iz Božje riječi prosipa se rijeka svjetla i mora doći do buđenja zanemarenih prilika. Kada svi budu vjerni u davanju Bogu onoga što Mu pripada u desetinama i prinosima, bit će otvoren put i svijet će čuti za vijest za ovo vrijeme. ... Da je Njegov narod ispunio Božji cilj objavljivanjem svijetu vijesti milosrđa, Krist bi već došao na Zemlju, a sveci bi bili primljeni dobrodošlicom u Božji grad.” (Ellen G. White, *Svjedočanstva za Crkvu*, sv. 6, str. 390,391)

Oporuka (Evanđelje) naviještena Abrahamu (Galaćanima 3,8) treba se objaviti propovijedanjem, prvo onima koji su nam najbliži (kao u vrijeme patrijarha), a zatim po svim krajevima Zemlje. Tek tada će i Židovi i nežidovi biti blagoslovljeni baštinom vjere koja nam je predana preko obitelji ili crkve (Izaija 52,10; Djela 1,8; 13,47). Zato poruka da nas prate naša djela (Otkrivenje 14,13) pokazuje da će naš osobni primjer i naša odgovornost prema imovini nastaviti svjedočiti budućim naraštajima kad nas više ne bude.

TREĆI DIO: Primjena

Život je živa oporuka kojom se budućim naraštajima prenosi sveta baština koja nam je povjerena. Na kraju, sve što nam je dano vratit će se Bogu.

Zamolite člana razreda da naglas pročita sljedeće citate. Zatim razgovarajte s razredom o pitanjima koja slijede.

Svakidašnja oporuka

“Posmrtno ostavštine jadni su nadomjestak za dobročinstva tijekom života. Božji sluge trebali bi svaki dan praviti svoje oporuke u obliku dobrih djela i velikodušnih prinosa Bogu.” (Ellen G. White, *Savjeti o upraviteljskoj službi*, str. 294)

Upraviteljska služba u teškim vremenima

PRVI DIO: Opći pregled

Prvo trebamo tražiti Božje kraljevstvo (Matej 6,34) jer je Bog Stvoritelj i čuvar svih stvari (Postanak 2,7; Psalam 119,91). On je naš Pastir (Psalam 23) i naša pomoć u nevolji (Psalam 46,2). Bolje je vjerovati u Njega (Psalam 118,8) nego u ljude (Psalam 17,5).

Jošafat je vjerovao Bogu i prorocima tijekom nacionalne krize (2. Ljetopisa 20,20). Božji ostatak treba vjerovati Bogu, kao što je vjerovao Jošafat (Otkrivenje 12,17, 19,10; 2. Timoteju 3,14-17). Takva vjera u Božju moć doprinosi duhovnoj sigurnosti i napretku crkve. S druge strane, David je tražio sigurnost u broju ljudi kojima je raspolagao u ratu (1. Ljetopisa 21,1-14), što je završilo tragičnim rezultatima.

Biblija nas uči da premda vjerujemo u Boga, moramo biti oprezni (Izreke 6,8; Izreke 27,22). Trebamo živjeti skromno, umjereno i nerazmisljivo (1. Timoteju 2,8). Sabiranje materijalnih dobara može izazvati nepotrebnu strepnju zasjenjujući našu sreću. Takva strepnja donosi opasnost da izgubimo vjeru. Zato moramo paziti da ne zavolimo novac i vjerujemo u njega umjesto u Boga (Izreke 11,28; 1. Timoteju 6,10).

Osim toga, novac može izgubiti vrijednost svakog časa budući da u nekom trenutku nećemo više moći kupovati ni prodavati (Otkrivenje 13,17). Konačno, novac će izgorjeti (2. Petrova 3,10-12) zajedno s požudom tijela, požudom očiju i ponosom života (1. Ivanova 2,15-17). Biti vjeran danas u desetini i darovima jedan je od načina kako možemo uzvratiti Bogu (Malahija 3,7,8), prema kojem trebamo njegovati strahopoštovanje cijelog života (Ponovljeni zakon 14,22). Tako se pripremamo za nevolje koje će doći.

DRUGI DIO: Komentar

Iako je vrijeme velike nevolje vrijeme velikih muka i patnje za Božji narod (Psalam 34,19; Ivan 16,33), moramo ostati vjerni (1. Korinćanima 4,2).

Vjera u Boga kao svakidašnja priprema

Otkako je grijeh došao na ovaj svijet (Postanak 2,17), život je prepun trnja i korova (Postanak 3,16-19), tlačenja (Propovjednik 4,1), tuge i žalosti (Propovjednik 2,22.23). Ipak, moramo vjerovati u Boga i koračati naprijed u vjeri jačajući za teže kušnje koje dolaze (Jeremija 12,5). Ovisnost o Bogu i vjernost u malim svakidašnjim kušnjama služi kao priprema za mnoge veće kušnje koje će doći. Tko je vjeran u malom, bit će vjeran i u mnogome (Luka 16,10).

Zato ukažimo čast Bogu već danas svojim darovima zahvalnosti. U skladu s tim, ispunite svoja obećanja koja ste dali prigodom krštenja, jer Bog obećava da će odgovoriti i spasiti svoje vjerne u danima nevolje (Psalam 50,14.15). Riječ "nevolja" (hebr. *carah*) doslovno znači "stiska", u smislu neprituljivosti, nedaća, žalosti, muke, opasnosti, koje mogu snaći bogate i siromašne, vjernike ili nevjernike. Međutim, mi u kušnjama imamo sigurnost da će nam Bog pružiti utjehu i odgovore na naše molbe, u skladu s Njegovom voljom (1. Ivanova 5,14).

Vjeran i u nedoumicama koje donosi bogatstvo

Katkad nam novčani problemi kvare san (Propovjednik 5,12), privlače lopove (Matej 6,19), donose lažne prijatelje (Izreke 14,20; 19,4), izazivaju pohlepu (Propovjednik 4,8; 5,10), a mogu dovesti i do uobraženosti (Izreke 28,11) ili nezainteresiranosti za druge (Izreke 18,23). Ne možemo se u srcu osloniti na bogatstvo (Psalam 62,11). Uz to, financijski slom (Izreke 5,14; 27,24) katkad može biti neizbježan i bolan. Zato je uvijek mudro zapamtiti da je bolje imati malo u Gospodinu nego mnogo uz nevolje (Izreke 15,16).

Jošafat je imao bogatstvo i vojsku, ali to mu nije moglo pomoći u neočekivanoj krizi koja ga je snašla. Ova kriza je bila veća od bilo čega za što se mogao pripremiti. Ipak, Jošafat je vjerovao Bogu i proročkom vodstvu, a njegovo je iskustvo postalo svjedočanstvo o velikom Božjem izbavljenju (2. Ljetopisa 20,1-22). Ovaj nevjerojatni događaj pouka je Adventističkoj crkvi da treba vjerovati u Boga i proročko vodstvo koje je dobila (2. Ljetopisa 20,20; Efežanima 4,11-13; Otkrivenje 12,17; 19,10).

Nasuprot tome, imamo izvještaj o Davidu koji je svojom drskošću izazvao Božje nezadovoljstvo. Usprkos svim dokazima Božje skrbi u prošlosti, David je sagriješio izbrojivši ljude (1. Ljetopisa 21,1-14) bez savjetovanja sa svojim prorokom (1. Ljetopisa 21,1-4. 9-13). Mi možda mislimo da nam ne treba proročko vodstvo. Činjenica da su se Božji gnjev i sud izlili na ljude (2. Samuelova 24,1; 1. Ljetopisa 21,7.11.12), pokazuje da su i oni na neki način dijelili kraljev grijeh.

Prema hebrejskom načinu razmišljanja, Bog ima vlast nad svim (Daniel 4,35; Izaija 46,10). Ni vrabac ne može uginuti a da to Otac ne zna

(Matej 10,29). Sve se događa s Božjim dopuštenjem ili željom, što je istodobno u skladu s osobnim izborom i odgovornošću (2. Samuelova 24,1.12; Ponovljeni zakon 30,19).

Kad je faraonu otvrdnulo srce (Izlazak 8,15.19.32), Biblija je ovaj čin pripisala Bogu (Izlazak 10,20.27; 11,10), pokazujući da je Bog dopustio faraonu da donese svoje vlastite odluke. Bog ograničava zlo, ali pojedinac donosi odluku i snosi odgovornost za svoje odluke.

U Davidovom slučaju nije bilo zabranjeno, niti je bio grijeh da se izbroje ljudi (Brojevi 1,2.3.19). Ipak, u ovom slučaju prebrojavanje je bilo grijeh (1. Ljetopisa 21,8), vjerojatno zato što je David vjerovao u iluziju da moć ovisi o brojčanoj nadmoći (1. Ljetopisa 21,5), umjesto da vjeruje u pravi Izvor snage — Boga (Jeremija 17,5). Iz ovog slučaja možemo izvući pouku da je Bog iznad svega. Prvo se trebamo obratiti Njemu, a ne ljudskim načinima izbjavljenja.

Znanje, moć, slava, tjelesna ljepota i veliki utjecaj, a bez straha Gospodnjeg, mogu dovesti do negativnih posljedica sličnih onima koje donosi stjecanje bogatstva bez blagoslova ili Božje pomoći. Zato trebamo cijeniti Božju mudrost više od bilo kojeg materijalnog dara (Izreke 2,1-6; 4,7; 8,11).

Vjeran i u nedoumicama koje donosi siromaštvo

Pretjerana oskudica također je štetna, s obzirom na to da donosi posljedice suprotne bogatstvu. Siromašni su progonjeni (Psalam 10,2), omraženi (Izreke 14,20; 19,7), i izrabljivani (Ponovljeni zakon 24,14). Zato se mudri mole za ravnotežu (Izreke 30,8).

Bog je Gospodar bogatih i siromašnih (Izreke 22,2). On ne mrzi siromašne jer su siromašni, zato što je Njegov Sin došao kao siromah među siromašne (2. Korinćanima 8,9). Bog isto tako ne daje prednost bogatima zato što su bogati jer Njemu pripada sve blago (Hagaj 2,8). Naprotiv, Bog traži od sve svoje djece da kao vjerni upravitelji raspolažu Njegovim sredstvima (1. Korinćanima 4,2; Otkrivenje 2,10).

Trebamo se prisjetiti da je razlog za vjeru u Božju pomoć činjenica da je Bog stvorio “nebo i zemlju” (Psalam 121,1.2). Isti ovaj razlog iznio je Melkisedek prije nego što je primio Abrahamovu desetinu (Postanak 14,19.20), a zbog istog razloga je patrijarh Abraham odbacio bogatstvo zle Sodome (Postanak 14,22.23).

Oslanjanje na Boga uči se iskustvom

Biblijski način poučavanja (hebr. *lamad*) uključivao je teoriju i praksu, kao što se vidi iz religije starog Izraela. Prema Ponovljenom zakonu, učenje se odvijalo slušanjem (Ponovljeni zakon 4,10), poučavanjem

zajednice (Ponovljeni zakon 4,5.14; 31,12), pjevanjem (Ponovljeni zakon 31,19.22) i čitanjem (Ponovljeni zakon 17,19). Osim toga, djeca su trebala biti poučavana putem razgovora dok sjede, hodaju, leže i ustaju (Ponovljeni zakon 11,19), potičući time prisnost zajednice i vjeru u Savez s Bogom.

Navedeni tekst povezuje riječi “učiti” (*lamad*) i “činiti”, što ukazuje na to da se uči stjecanjem iskustva s Božjom istinom i strahopoštovanjem prema Bogu. U ovom kontekstu, putem desetina i darova učimo kako biti posvećeni Gospodnjem djelu (Malahija 3,8-10), kao i štovati i proslavljati (hebr. *kabad*) Njegovo ime (Izreke 3,9). Glavni odgojni cilj vjerskih aktivnosti u Izraelu ponavlja se u vezi s drugom desetinom, koja je bila posvećena obiteljskom vjerskom životu i djelima milosrđa: “da se tako naučiš zauvijek bojati se Jahve, Boga svoga” (Ponovljeni zakon 14,23). (Vidi Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 444—449.)

Vjernost u pripremi za kušnje na svršetku vremena

Na svršetku vremena ljudi će biti zaljubljeni u novac. Mi moramo izbjeći njihov utjecaj (2. Timoteju 3,1-5) jer je pohlepa oblik idolopoklonstva (Efežanima 5,5). Ivan nas upozorava da idolopoklonici neće ući u Sveti grad (Otkrivenje 22,14.15). Osim toga, zakoni će jednog dana zabranjivati Božjem narodu da kupuje i prodaje (Otkrivenje 13,11-17), a sve što nije bilo predano Gospodinu, zajedno s babilonskim blagom (Otkrivenje 18,10-16), bit će uništeno u ognju (2. Petrova 3,3-10).

Smrt je neočekivana. Nesvjesnost mrtvih o vremenu sve do Isusovog dolaska smrt čini sličnom snu (1. Solunjanima 4,13.14; 1. Korinćanima 15,52). Zato trebamo uvijek biti vjerni u svemu dok je u nama dah života. Iz našeg vlastitog kuta promatranja i iskustva, Isus će doći isto toliko blizu koliko je blizu i naša smrt, jer će vrijeme između naše smrti i uskrsnuća biti kao tren. Tada će svi dobiti konačnu nagradu prema svojim djelima (Matej 16,27).

Svakodnevna zajednica s Bogom i skroman život trebaju biti životna pravila jer ne znamo u koji čas će Gospodin doći (Matej 24,42.44).

TREĆI DIO: Primjena

U ove posljednje dane vremena su postala opasna (2. Timoteju 3,1). Imajući na umu ovu opasnost, podsjetite članove svojeg razreda da Bog zahtijeva od njih da ispune dvije svete dužnosti: (a) da šire Božje kraljevstvo na Zemlji i (b) da ostanu vjerni usred kušnji i progonstava.

A. Božji sljedbenici moraju se brinuti o napredovanju Božjeg djela

“Božje će se djelo širiti i ako Njegov narod bude slijedio Njegov savjet, neće biti mnogo sredstava u njihovom vlasništvu koja bi bila uništena u posljednjem ognju. Svi će uložiti svoje blago tamo gdje ga moljac i hrđa ne mogu pokvariti i neće biti ničega što bi srca vezalo za Zemlju.” (Ellen G. White, *Savjeti o upraviteljskoj službi*, str. 52)

1. Kako možete biti vjerniji u raspolaganju sredstvima kojima raspolazete? Na koje načine zadržavate Božji dio, koji će izgorjeti u “posljednjem ognju”?

2. Lotova žena se okrenula i pogledala imovinu za koju je njezino srce bilo vezano, i stoga je tragično završila (Postanak 19,26). Što možete učiniti da vam srce “ničim” ne bude vezano za Zemlju, kako se ne biste okrenuli kao Lotova žena?

B. Moramo biti vjerni usred teškoća

“Kad nas obasja Svjetlost svijeta, u poteškoći ćemo vidjeti prednost, u zbrci red, a u prividnom porazu uspjeh. Nevolje će se pokazati kao prikriveni blagoslov, a patnje kao milost.” (Ellen G. White, *Odgovj*, str. 223)

1. Čak i oni koji su vjerni doživljavaju kušnje (Ivan 16,33). Zamolite člana razreda da ispriča kako je naučio u potpunosti ovisiti o Bogu u vrijeme nevolje. Kako je ovo iskustvo naučilo ovog člana razreda da Bog u potpunosti ima vlast nad svim i sve izvodi na dobro? Kako je ovo iskustvo produbilo povjerenje ovog člana razreda u Boga i u Njegovu vjernost? Pozovite ostale članove razreda da iznesu koje su lekcije naučili iz iskustva ove osobe.

Nagrada za vjernost

PRVI DIO: Opći pregled

Bog svojem narodu obećava zemaljsku i vječnu nagradu (Ponovljeni zakon 28,1-6; Psalam 58,12; Malahija 3,10-12; Rimljanima 2,6,7), svakome prema njegovim djelima (Rimljanima 2,6,7; Titu 2,13,14). Takva nagrada nas potiče da budemo vjerni (Otkrivenje 2,10; 21,1-7).

Ljudi koji su mrtvi u grijehu (Efežanima 2,1-6) ne mogu uzvratiti vjernost niti su sposobni činiti dobra djela (Izaija 64,10). Međutim, Bog nas uskršava u novi život u Kristu (Efežanima 2,5,6), donoseći spasenje milošću onima koji Mu se predaju (Titu 2,11). On čini da hoćemo i činimo što je Njemu ugodno radi spasenja naše duše (Filipljanima 2,12,13) i duša drugih ljudi.

Oni koji su opravdani vjerom u Krista (Rimljanima 5,1,2), primaju vječni život (Titu 3,7), odvojeno od djela koja čine (Rimljanima 3,28; Efežanima 2,8,9). Ipak, milost nas čini novim bićima u Kristu, stvorenima za dobra djela (Efežanima 2,10). U ovom smislu, sva dobra djela plodovi su vjere koju Bog daje (Efežanima 2,8), a djela spasenja (Jakov 2,14) u nama čini sam Bog (Izaija 26,12).

Upraviteljska služba ogleda se u materijalnim i duhovnim blagoslovima: "Od tebe je sve, i iz tvojih ruku primivši, dali smo tebi!" (1. Ljetopisa 29,14), uključujući poslušnost koja vodi k spasenju. Svi koji su vjerni u upotrebi svojeg vremena, darova, tijela i materijalnih dobara, dužnici su Božje milosti, jer su takvi ljudi oruđa koja pokreće Njegova ljubav (1. Korinćanima 13,1-3; Galaćanima 5,6). Konačno, zasluga za vječnu nagradu koju dobivaju otkupljeni također pripada Bogu, koji čini "sve u svima" (1. Korinćanima 12,6; vidi također Filipljanima 2,13).

DRUGI DIO: Komentar

Nagrađeni onim što je Bog učinio

Biblija za spasenje koristi različite riječi s posebnim značenjem. Jedan od izraza je "nagrada" (tj. plaća, hebr. *šakar*) u smislu nadnice po ugovoru, plaće, troškova (održavanja), honorara ili naknade (Izaija 62,11; 40,10). Druga riječ (hebr. *egeb*) znači "posljedica", "nagrada", kao rezultat poslušnosti Božjim zapovijedima (Psalam 19,8-12).

U Novom zavjetu Gospodin je onaj koji nagrađuje (grč. *misthapodotes*), nadoknađuje i isplaćuje (Hebrejima 11,6). On će otkupljenima dati njihovu nagradu (Otkrivenje 22,12). Ova nagrada odgovarat će njihovom postupanju u ovom životu (grč. *ergon*). Djelo ili rad ovdje može označavati nečiji posao ili zanimanje, kao i neko konkretno djelo ili pothvat (Otkrivenje 22,12).

Nasuprot tome, dar vječnog života (grč. *harisma*), suprotan je plaći (grč. *opsonion*) za grijeh (Rimljanima 6,23). Riječ "plaća" prvobitno se odnosila na vojnikov obrok, stipendiju ili plaću (Rimljanima 6,23). *Harisma* naznačuje da je spasenje dar (Rimljanima 6,23) i da dobra djela potječu od Boga (Efežanima 2,10). Ipak, smrt je plaća za djela (grijeha) učinjena bez Boga.

Spasenje kao nagrada ili plaća također je *harisma* (dar). Ovaj dar ne dolazi od djela (grč. *ergon*), već od milosti koja nam je dana da bismo činili dobra djela (*ergon*) (Efežanima 2,8-10). Nasuprot tome, ljudska djela su grijeh, a plaća (*opsonion*) za grijeh je smrt (Rimljanima 6,23; Galaćanima 5,19-21). Mora se postaviti pitanje: tko proizvodi dobra djela? Bez sumnje, Bog preko svoje milosti. Božja milost donosi plod vjerne upraviteljske službe u životu vjernika, dok tijelo donosi jedino propast.

Nagrađeni jer smo Božja djeca

Vjernost svetih dolazi od činjenice da su oni djeca nanovo rođena obraćenjem. Adam i Eva bili su Božja djeca u Edenu, gdje su služili zemlji koju im je Bog dao da obrađuju (Postanak 2,5). Ovakav poredak zadržao se nakon što je grijeh došao na Zemlju (Postanak 3,23) jer Zemlja zapravo pripada Gospodinu (Postanak 14,19; Psalam 24,1). Kao Božja djeca, Adam i Eva stvoreni su da budu vjerni upravitelji, slobodni od osude grijeha.

Ipak, grijeh nas je učinio djecom srdžbe (Efežanima 2,3). Božje očinstvo obnovljeno je (Ivan 1,12) Isusovom milošću, a mi smo ponovno postali Božji sinovi i kćeri (2. Korinćanima 6,18). Grčka riječ *diatheke*, "oporuka", naglašava jednostrani karakter oporuke (Hebrejima 9,15), prema kojoj oni koji postanu djeca primaju vjerom spasenje kao baštinu od Oca (Rimljanima 8,16.17). Oni ovu baštinu primaju ne kao stranci (Efežanima 2,12; Kološanima 1,21), niti na osnovi tjelesnih djela, već vjerom (Rimljanima 4,4.5). Zato vjerno upravljanje darovima, vremenom, desetinama i prinosima, kao i svojom snagom, proizlazi iz našeg odnosa između Gospodina i nas, Njegovih upravitelja. Ovaj zavjetni odnos između Oca i Njegove djece počinje rođenjem i nastavlja se u zajedništvu s Bogom.

Štoviše, na grčkom pojam upravitelja (*oikonomos*) (Luka 12,41; 1. Korinćanima 4,1,2; 1. Petrova 4,10) označava nekoga tko se brine o poslovanju ili vlasništvu nekog drugog i mora polagati račune da bi primio svoju zasluženu nagradu. U ovom zavjetnom odnosu (hebr. *berit*) postoje i obveze, blagoslovi i prokletstva. Vjernost Savezu ovisi o Božjoj milosti, a ne o ljudskim bićima. Obnavljajući Savez preko obraćenja, Bog još jednom zapisuje svoj Zakon u naš um i srce, i mi postajemo Njegov narod (Jeremija 31,31-34).

Nagrada i kruna su darovi

Nagrada za otkupljene prikazana je u Bibliji kao “dar” (grč. *brabeion*) koji se davao pobjednicima na javnim utrkama (1. Korinćanima 9,24; Filipljanima 3,14) i kao “vijenac” (1. Korinćanima 9,25). Ova nagrada podrazumijeva kršćaninovu ustrajnost i samopožrtvovnost (1. Korinćanima 9,26.27).

Sigurnost naše pobjede ne sprečava nevolje na putu. Poput Isusa koji je kao Sin odlučio ispuniti Očevu volju usprkos nevoljama i patnjama (Hebrejima 5,8), i mi ćemo kao Božja djeca patiti u ovom životu (Filipljanima 1,29; Ivan 16,33). Pritom nećemo skretati pogled s nagrade, čak ako to znači da ćemo se morati suzdržati od svega štetnog, kao što to čine sportaši.

Biblija također naučava da sve što imamo u stvorenom svijetu pripada Bogu. Živimo, krećemo se i postojimo samo u Njemu (Djela 17,28). Osim toga, svaki savršeni dar dolazi od Njega (Jakov 1,17). Na sličan način, budući da svi materijalni darovi dolaze od Boga, svako dobro djelo duhovne naravi također dolazi od Njega (Efežanima 2,10).

Prema tome, zasluga za nagradu otkupljenima pripada isključivo Bogu koji u vjernima proizvodi da žele i čine ono što Mu je ugodno (Filipljanima 2,13). Otkupljeni su nagrađeni za Božje djelovanje u njihovom životu, jer vjeruju da je Krist (Ivan 6,28.29) “punina onoga koji sve ispunjava u svemu” (Efežanima 1,23).

Svestrana upraviteljska služba kao nagrada

Kršćanska upraviteljska služba praktična je duhovnost i vjernost (1. Korinćanima 4,2), kao što je pokazano radom Adama i Eve prije pada u Edenu. Eden, koji su Adam i Eva izgubili zbog nevjernosti u upraviteljskoj službi, obnovljen je savršenom i vjernom upraviteljskom službom Isusa Krista, koji je prije svega vršio Očevu volju (Matej 26,42; Ivan 5,30). Isus je vidio rezultat svojeg djela i bio je zadovoljan (Izaija 53,11). Kao Drugi Adam, Isus je obnovio Božju sliku u čovječanstvu, kao i upraviteljsku službu koju je izgubio prvi Adam (1. Korinćanima 15,45-58).

Otkupljeni će na sličan način biti zadovoljni kad vide ne samo svoje vlastito djelo, već i Kristovo djelo u njima. Odsada će služiti Gospodinu, ne skidajući pogled s nagrade (Filipljanima 3,14). Ova nagrada pomoći će im da shvate kako je sve u ovom životu nevažno, malo i jedno u usporedbi s nagradom otkupljenih (Matej 25,23). Život je kratak i radosti je često malo, dok je puno ispraznosti i pustih tlapnji (Propovjednik 2,17). Međutim, obećanja vjernima nose beskrajnu veličinu, radost, mir i obnovljenje (Izaija 35,10). Jedino će vjerni (grč. *pistoi*) koji su pouzdani i dostojni povjerenja (1. Korinćanima 4,2) vjerom baštiniti puninu upraviteljske službe, sreću (grč. *hara*), radost i zadovoljstvo, što je sve obećano svetima (Matej 25,21).

Gospodin nas poziva da budemo vjerni i u najmanjim i nesavršenim stvarima ovog života (Luka 16,9-11), tako da kao djeca primimo vječnu nagradu. Koliko je samo svečan Božji poziv na vjernost kao izraz naše predanosti Kristu koji živi u nama (Galaćanima 2,20)!

Konačno, kao igla kompasa koja uvijek pokazuje sjever bez obzira na svoj položaj, milost će također uvijek biti mjerilo za nagradu svetih. Svako dobro djelo koje učinimo dolazi isključivo od Božje milosti, da se nitko ne bi time hvalio (Efežanima 2,8-10).

TREĆI DIO: Primjena

Zamolite člana razreda da naglas pročita sljedeće citate. Zatim odgovorite na pitanja koja slijede.

Sredstva i sposobnosti dolaze od Boga

“Bog vodi dosljedan zapis o svakom ljudskom biću na našem svijetu. I kad dođe dan obračuna, vjerni upravitelj ne pripisuje sebi nikakve zasluge. On ne kaže: ‘Moj novac’, već: ‘Tvojim je novcem ovo stečeno.’ On zna da bez povjerenog mu dara ne bi moglo doći do uvećanja. On smatra da je u vjernom obavljanju upraviteljske službe samo vršio svoju dužnost. Kapital je bio Gospodnji i Njegovom snagom njemu je bilo omogućeno da uspješno posluje. Treba proslavljati samo Njegovo ime. Upravitelj zna da bi bez povjerenog mu kapitala bankrotirao za vječnost.” (Ellen G. White, *Savjeti o upraviteljskoj službi*, str. 99,100)

Što vam izrazi poput “gradite”, “nemojte se prilagođivati ovom svijetu”, “promijenite se”, “odrecite se sebe” i “vratite se meni” (Filipljanima 2,12-14; Rimljanima 12,1,2; Luka 9,23; Malahija 3,7.8) govore o ulozi planiranja i volje u nastojanju da budemo vjerni kršćanski upravitelji (1. Korinćanima 4,2)?